

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЗАМЕСТНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
И МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ

ДО

МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Г-Н БОЙКО БОРИСОВ

ДОКЛАД

ОТ

Цветан Цветанов – заместник министър-председател, министър на вътрешните работи и председател на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз

ОТНОСНО: Дейността на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз през 2011 година

Следвайки заложената в Постановление на Министерския съвет № 18 от 4 февруари 2003 г. за създаване на Съвет за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз (наричан по-нататък „Съвета”) цел, Съветът дава насоки, наблюдава и осигурява координацията в дейността на държавните органи по предотвратяване и борба с правонарушенията - измами, злоупотреби, неефективно управление или използване на средства и имущество, принадлежащи на Европейския съюз или предоставени на българската държава от фондове и по програми на Европейския съюз, включително свързаното с тях национално съфинансиране.

През 2011 година дейността на Съвета е насочена към засилване на координацията между всички институции и дейности в областта на борбата с нередностите и измамите със средства на Европейския съюз и към задълбочаване на сътрудничеството с Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ) и с компетентните органи в областта на защитата на финансовите интереси на ЕС в държавите-членки и в други държави.

В такава посока са водените разговори с ръководството на ОЛАФ и с генералния директор Джовани Кеслер от заместник министър-председателя, министър на вътрешните работи и председател на Съвета, при проведените срещи на 12 април и 13 май в Брюксел. От страна на председателя на Съвета е заявена категоричната позиция на българското правителство да продължи целенасочените действия в борбата с измамите с фондовете на ЕС. По време на срещите са дискутирани ангажиментите на страната ни по отношение защитата на финансовите интереси на ЕС, разгледани са специфични аспекти на сътрудничеството в областта на разследването на нередности при усвояване на средства от Структурните фондове и Европейския социален фонд и са обсъдени въпроси в областта на обществените поръчки, като от страна на ОЛАФ е отправена препоръка за проява на по-голямо внимание при изготвяне на обществените поръчки за важни проекти от страна на ресорните министерства. От ОЛАФ е дадена висока оценка на сътрудничеството с България в областта на разследванията за борба с измамите със средства на ЕС, като особено ефикасна и работеща е оценена активната дейност и роля на дирекция АФКОС в МВР, както в процеса на подпомагане на оперативните проверки на ОЛАФ в България, така и в редовното и акуратно предоставяне на административни документи и

информация. На проведената среща на 18 ноември в София между председателя на Съвета и генералния директор на ОЛАФ, по време на Деветата конференция на ОЛАФ за прокурорите от държавите-членки, работещи по разкриването на измами, засягащи финансовите интереси на ЕС, от страна на г-н Кеслер е отправена препоръка да се даде законова възможност на дирекция АФКОС самостоятелно да извършва проверки, както по искане на ОЛАФ, така и по своя инициатива, и да се приложат съответните европейски правни норми на практика. В този дух са и проведените през октомври в Брюксел срещи между ръководството на дирекция АФКОС и ръководителите на оперативни отдели в ОЛАФ. От дирекция АФКОС е представена информация за нормативните и административни мерки предприети през 2011г. в България в областта на борбата с измамите, включително за проекта за изменение на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от Европейския съюз и за създаването с решение на Съвета на Постоянна работна група по нередностите (ПРГН), като е поискано съдействие по конкретен случай представен в ПРГН. От ОЛАФ е дадена висока оценка за съдействието оказвано от дирекция АФКОС и за българския модел за сътрудничество, като е поискано по конкретен случай воден от Службата дирекция АФКОС да извърши проверка на място на територията на България, вместо служители от ОЛАФ.

I. Заседания на Съвета

През 2011 г. Съветът за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз проведе две редовни заседания (на 28 април и 24 ноември), по време на които са представени и обсъдени следните точки:

- Възможност за предоставяне на разширен достъп до нередностите на национално ниво в ИСУН на служителите по нередности от всички Управляващи органи - представена от г-н Томислав Дончев, министър по управление на средствата от ЕС;

- Предоставени на Република България средства по Споразумението между Европейската комисия и държавите-членки на ЕС с „Джапан Табако Интернешънъл”. Изпълнение на договора за закупуване на мобилен рентген “ZBV Z BACKSCATTER”. Съвместно използване от Агенция „Митници” и МВР на рентгеновите системи за борба с контрабандата на цигари - представена от г-н Ваньо Танов, директор на Агенция „Митници”.

- Доклад за дейността на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз през 2010 година. Отчет за изпълнението на Плана за действие за 2010 година за изпълнение на актуализираната Стратегия за борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС. Национална стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за периода 2011 – 2013 година. План за действие за изпълнение на Националната стратегия за борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз за 2011 година. Документите, подготвени от дирекция АФКОС след обобщение и анализ на представената от членовете на Съвета информация, са представени от председателя и приети на заседанието на 28 март, преди внасянето им за утвърждаване в Министерския съвет;

- Проект „Италианският опит в борбата с измамите със средства на ЕС в подкрепа на превенцията и противодействието осъществявани от компетентните български власти за защита на финансовите интереси на ЕС”, изпълнен от Гуардия ди Финанца, Италия, с партньорството на дирекция АФКОС-МВР;

- Предложение на Комисията, представено за обсъждане в Работна група „Борба с измамите” към Съвета на ЕС, за регламент на Европейския Парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕО) № 1073/1999 относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (ОЛАФ);

- Идентифицирани нередности с обща фактическа сложност от структури, администриращи европейски фондове и програми;

- Стратегия за борба с измамите приета от Европейската комисия;

- Извършени от дирекция АФКОС административно-контролни проверки в администрациите на Управляващите органи по оперативните програми;

- Въпроси, обсъждани на заседанията на Консултативния комитет за координация в превенцията на измамите (COCOLAF), проведени на 26 май и 18 октомври 2011 година;

- Проект за изменение на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от Европейския съюз.

В изпълнение на решение на Съвета, директорът на Агенция „Митници” изготви писмо до заместник-министър председателя, министър на вътрешните работи и председател на Съвета, с потвърждаване на позицията, представена на заседанието от 24 ноември, с което предлага средствата за две години, в размер на около 1,5 милиона щатски долара, получени в Агенция „Митници” по Споразуменията с Джапан Табако Интернешънъл и другите големи тютюнопроизводители да бъдат предоставени на министерството на вътрешните работи.

За подпомагане дейността и в изпълнение на решения на Съвета са създадени:

Междуведомствена експертна работна група за изменение на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от Европейския съюз

Със Заповед рег. № Из-629/10.03.2011 г. на министъра на вътрешните работи и председател на Съвета е създадена Междуведомствена експертна работна група за изменение на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от Европейския съюз (Наредбата). Необходимостта от промяна е породена от несъответствия с действащото европейско законодателство по отношение на докладването на нередности, пропуски в Наредбата, както и усъвършенстване на процедурата по администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от Европейския съюз. В състава на работната група са включени представители на структурите, администриращи европейски фондове, инструменти и програми, а ръководството на работната група е възложено на началника на сектор „Докладване на нередности” в дирекция АФКОС.

Работната група е провела седем заседания, след всяко от които допълнително са осъществени писмени процедури на съгласуване за постигане на общи становища. Работата на работната група приключи на 18 юли 2011 г. с изготвянето на доклад и изпращането му на председателя на Съвета, с предложения за промени, засягащи по-голямата част от разпоредбите на Наредбата, с които е разширен и прецизиран обхватът на приложение по отношение на програмите, фондове и инструменти, финансирани със средства от бюджета на ЕС. След съгласувателни процедури в съответствие с Устройствения правилник на Министерския съвет, Проектът за изменение на Наредбата е внесен и приет с ПМС №3 от 13 януари 2012 година.

Постоянна работна група по нередностите

Със Заповед рег. № Из-2217/30.08.2011г. на министъра на вътрешните работи и председател на Съвета е създадена Постоянна работна група по нередностите (ПРГН). Работната група има двама ръководители и секретар от дирекция АФКОС и 34 членове от компетентните институции, представени в Съвета. ПРГН е създадена за идентифициране и разглеждане на конкретни проблемни казуси с обща фактическа сложност или спорни казуси, с цел вземане мерки за решаването им, обмяна на опит, добри практики, както и информация за нови измамни практики. Работната група прие Правилник за работата си и проведе две заседания, едно от които неprisъствено. В неprisъствен порядък е обсъден въпрос, поставен на среща между министър Томислав Дончев, Националното сдружение на общините в България, ръководителите на Управляващите органи на Оперативните програми и Държавен фонд „Земеделие”, относно възможността верифицирането на разходите да не зависи от проверките на органите на МВР и Прокуратурата при условие че, ако в следствие се установи нередност, общината е длъжна да възстанови неправилно разходваните средства. Също така са разгледани някои проблеми, касаещи функционирането на Информационната система за управление и наблюдение (ИСУН) и са направени предложения за подобряване работата на системата.

II. Законодателни инициативи с цел защита на финансовите интереси и законосъобразно усвояване на средствата по фондове и програми на Европейския съюз. Разработване на документи със стратегическо значение.

През 2011 г. е приет Закон за изменение и допълнение на Закона за обществените поръчки (ДВ бр.93 от 25 Ноември 2011г.). С приетия закон е променен модела за осъществяване на предварителен контрол върху процедури за възлагане на обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове. Той се състои в проверка на обявленията за откриване, методиката за оценка на офертите, а при някои процедури

и решенията за откриването им. Предвижда се контролът да се реализира на два етапа – преди и след публикуване на обявлението за откриване. По този начин се осигурява проследимост на резултатите от контрола. Контролът ще се извършва само от Агенцията по обществени поръчки, а не както досега – съвместно със съответните управляващи органи или междинни звена на програми. Очакваният резултат от осъществяване на предварителния контрол е обхващане на повече процедури и повишаване степента на тяхната законосъобразност. В закона е уредена възможността комисията, назначена от възложителя, да проверява заявените от участниците данни. Тя може да изисква допълнителна информация, освен от участниците и от други органи и лица. Въведено е ново основание за отстраняване на участник от процедурата. Чрез него се уреждат случаи от практиката, в които участници представят невярна информация за доказване на съответствието с изискванията за подбор. Друга промяна е въвеждането на нов образец – “решение за промяна”. Новият образец дава възможност на възложителите еднократно да променят условията в процедурата в срок до 14 дни от нейното откриване. Предвидено е право на всяко заинтересовано лице да отправя искане до възложителя за извършване на промени. По този начин, без да е необходимо да се прекратява процедурата, могат да се отстраняват своевременно нарушения и пропуски, в т.ч. когато са констатирани при осъществяване на предварителен контрол от Агенцията по обществени поръчки. Като резултат се цели спестяване на време и избягване на ненужно обжалване, което би забавило провеждането на процедурата. Промяната не засяга сроковете за провеждане на процедурите за обществени поръчки, както и правото на заинтересованите лица да обжалват всяко решение, действие или бездействие на възложителите.

През 2011 г. са извършени съществени изменения и на нормативните актове, които уреждат дейността на Агенцията за държавна финансова инспекция (АДФИ). От Народното събрание е приет **Закон за изменение и допълнение на Закона за държавната финансова инспекция** (ДВ бр.60 от 5 август 2011 г.), като промените са в отговор на констатациите и препоръките в Четвъртия годишен доклад от м. юли 2010 г. за напредъка на България по механизма за сътрудничество и проверка на Европейската Комисията. Във връзка с установени слабости при контрола на обществените поръчки е препоръчано да се извършва постоянна оценка на риска и да се възприеме деен и насочен към резултати подход по отношение на превенцията и контрола, както и да се увеличи капацитетът на АДФИ. Мерките за изпълнение на препоръките са конкретизирани в: Дейност № 16 от График на неотложни мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт за изпълнение на показателите за напредък в областта на съдебната реформа, борбата с корупцията и организираната престъпност за периода август – декември 2010г., одобрен с РМС № 539/28.07.2010 г. и Дейност № 15 от График на неотложните мерки и действия на правителството и органите на съдебната власт за изпълнение на същите показатели за периода март-юли 2011г., одобрен с РМС № 154 от 17 март 2011 година.

Действащата нормативна уредба преди тези промени не даваше възможност на АДФИ по своя инициатива, след анализ на информация за дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки, да определи възложителите на обществени поръчки, подлежащи на контрол. Това наложи смяна на модела на последващ контрол чрез въвеждането на нова функция и регламентирането на извършването на финансови инспекции от органите на агенцията на дейността по възлагане и изпълнение на обществени поръчки периодично, въз основа на утвърден годишен план. С измененията на ЗДФИ и въвеждането на новата функция за осъществяване на планови финансови инспекции, е постигната възможността конкретните възложители на обществени поръчки, подлежащи на контрол през годината, да се определят след анализ на информация за дейността им и оценка на рискови фактори; дадена е правна възможност за разширяване на обхвата на контрола и насочването му към най-рисковите възложители на обществени поръчки, като по този начин се постига по-ефективна превенция и се намалява риска от безконтролното разходване на публичните финанси.

През 2011г. е приет **Закон за изменение и допълнение на Закона за митниците** (ДВ бр.82 от 21 Октомври 2011 г.). С измененията се предоставят правомощия на митническите органи за: разследване на митнически престъпления чрез създаване на института на разследващия митнически инспектор (чл.10а от ЗМ); задържане на лица във връзка с митнически престъпления, валутни престъпления и престъпления свързани, с нарушение на специалния

режим, под който са поставени акцизните стоки, посочени в чл. 234, 242, 242а, 251 от Наказателния кодекс в срок до 24 часа (чл. 16а и чл.16б от ЗМ).

С § 10 от Заключителните разпоредби на ЗИДЗМ е направено и изменение на Закона за акцизите и данъчните складове (ЗАДС), като се предоставят правомощия за полицейските органи да съставят актове за установяване на административни нарушения при установени от тях случаи на нарушения, регламентирани в чл. 123, ал. 1, 2 и 6 от ЗАДС (нарушения, свързани с продажба на акцизни стоки без бандероли, респ. подправени или с изтекъл срок или облепени с бандерол DUTY FREE извън търговските обекти за безмитна търговия). В тези случаи издаването на наказателни постановления и провеждането на административнонаказателното производство остават в компетентност на Агенция „Митници“. Полицейските органи ще имат компетентност единствено по образуване на административнонаказателното производство (чл. 128, ал. 3 от ЗАДС).

Сертифициращият орган изготви **Инструкция във връзка с възникнали казуси относно отчитане на нередности, наложени финансови корекции и верифицирани разходи по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС**. Разработването на Инструкцията е във връзка с констатирания различен подход от страна на Управляващите органи/Междинни звена на Оперативните програми, съфинансирани със средства от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС при регистрирането на нередности, поддържането на унифицирана база данни във връзка с всички възникнали дългове (Книга на длъжниците), както и съответните счетоводни операции, които следва да бъдат взети в отделните етапи от процеса.

През 2011г. междуведомствена работна група създаде проект за инструкция за взаимодействието между МВР и НАП. **Инструкцията за работа между МВР и НАП № Из-3111/08.12.2011г.**, е приета и обнародвана в Държавен вестник, бр. 100 от 2011г.

Административна мярка, която е предприета от Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“/УО на ОПРР -МРРБ/ в защита на финансовите интереси на ЕС и за борба с измамите е приемането на **Методически указания относно определяне на размера на финансови корекции за нарушения при изпълнението на проекти съфинансирани по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007 – 2013 г. (ОПРР)**, одобрена със заповед РД -02-14-1459/08.07.2011г. на министъра на регионалното развитие и благоустройството.

През 2011 г. стартираха и електронните услуги в Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на Европейския съюз в България (ИСУН). Те позволяват бенефициентите по оперативните програми да подават своите проектни предложения и отчети по проекти по електронен път. За тяхното прилагане бяха издадени „Условия и ред за кандидатстване по електронен път чрез Модула за електронни услуги на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на Европейския съюз в България“ и „Условия и ред за отчитане по електронен път на изпълнението на проекти, чрез Модула за електронни услуги на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на Европейския съюз в България“.

III. Дейности по укрепване административния капацитет на Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз.

1.Подобряване на кадровото обезпечаване и укрепване на административния капацитет на дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС (АФКОС)” – МВР.

През 2011 г. служители от дирекцията са участвали в следните проекти, обучения и семинари:

1.1. Проект „Опитът на Италия в борбата с измамите със средства на ЕС в подкрепа на компетентните български власти за превенция и противодействие с цел защита финансовите интереси на ЕС”

Проектът е реализиран по програма „Херкулес II” на ЕК с бенефициент Гуардия ди

Финанца, Италия, с партньор и координатор от българска страна дирекция АФКОС-МВР.

В изпълнение на проекта от 23 януари до 11 февруари 2011 г. в структурите на Гуардия ди Финанца е проведено обучение на 20 експерти от Главна дирекция „Криминална полиция”, Главна дирекция „Борба с организираната престъпност”, дирекция АФКОС, дирекция „Финансово разузнаване” - ДАНС и петима прокурори от петте апелативни прокуратури в страната, работещи в областта на борбата с измамите със средства на ЕС. Обучението е осъществено на два етапа: от 23 януари до 6 февруари теоретичен модул в полицейската школа на Гуардия ди Финанца и от 7 февруари до 11 февруари практическо обучение в четири регионални структури на Гуардия ди Финанца в Италия.

Заклучителният модул на проекта, проведен на 17 и 18 февруари 2011 г. в Академията на МВР в София, е открит от министър Цветанов и НП посланика на Италия г-н Стефано Бонацо, като са обсъдени и обобщени постигнатите резултати от проведеното обучение и възможностите за използване на италианския опит от българските компетентни власти.

Проектът е отразен в медии и сайтове в Италия, България и ЕК и посочен от Комисията, при подготовката на новия Регламент по програма Херкулес III (2014-2020), като пример за успешно изпълнение на специализирано обучение.

Дирекция АФКОС предприе конкретни стъпки за приложение на италианския опит в България, като:

- подготви предложение и със заповед на министър Цветанов е създадена Междуведомствена експертна работна група, ръководена от началника на сектор „Докладване на нередности” със задача да извърши цялостен преглед на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от ЕС и изготвяне на проект за нейното изменение с цел усъвършенстване процедурите по администриране на нередности;

- подготви предложение и участва в ръководството на създадената със заповед на министър Цветанов Постоянна работна група по нередностите за разглеждане на конкретни проблеми казуси, обмен на опит, добри практики, както и информация за нови такива.

1.2. Проект „Повишаване на ефективността в работата на дирекция „Координация на борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС (АФКОС)” - МВР”

През 2011 г. дирекция АФКОС в качеството си на бенефициент по Оперативна програма „Техническа помощ” сключи договор № 7/03.06.2011 г. за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по проект „Повишаване на ефективността в работата на дирекция „Координация на борбата с правоотношенията, засягащи финансовите интереси на ЕС (АФКОС)” в МВР”. Срокът за изпълнение е 24 месеца, като с реализацията на проекта се цели: засилена координация и обмен на информация между структурите, работещи по СКФ и дирекция АФКОС на национално и международно ниво; оптимизиране работата със системата IMS на служителите по нередности от Междинните звена и Управляващите органи; осигурено пълноценно участие на българските експерти в изготвянето на стратегическото планиране на нови действия за защита на финансовите интереси на ЕС; подобро сътрудничество между експертите на ОЛАФ и експертите на дирекция АФКОС при подготовката и извършването на контрол и проверки на място по СКФ: обезпечаването на работата на служителите с технически средства, които отговарят на техните потребности и улесняване на работата им при изпълнение на служебните им задължения.

В изпълнение на дейност 1 „Провеждане и участие в работни събития по СКФ” по проекта, поддейност 1.3 „Участие на представители на дирекция АФКОС в работни групи, заседания и годишни срещи на ЕК и ОЛАФ” служители на дирекцията са участвали в три събития, организирани от Европейската комисия: заседание на Работна група „Борба с измамите” на 20 септември, заседание на Консултативния комитет за борба с измамите (COCOLAF) на 18 октомври; заседание на Работна група „Превенция на измамите в Структурните мерки”, на 28 ноември 2011 г.

1.3. Стаж в ОЛАФ

За периода април-май 2011 г. дирекция АФКОС по линия на постигнатите договорености между министър Цветанов и ръководството на ОЛАФ се организира провеждането на практически стаж на 9 служители от дирекция АФКОС в Европейската служба

за борба с измамите, в гр. Брюксел, Белгия. Обучението на служителите, съобразено с линиите на тяхната работа, е проведено в отдел А.3 „Преки разходи и външна помощ” в дирекция А „Разследване и операции Г”, отдели В.1 „Земеделие” и В.4 „Структурни мерки” в дирекция В „Разследване и операции П”. Проведени са срещи с представители на отдели С.2 „Предотвратяване на измамите и разузнаване”, С.3 „Взаимна помощ и разузнаване” и С.4 „Оперативно разузнаване” в дирекция С „Оперативна и политическа подкрепа”, както и с експерти от отдели D.2 „Правни въпроси” и D.4 „Корпоративно планиране на политиката”.

Като резултат административният капацитет на дирекцията е значително повишен и служителите са придобили знания и умения за работа по Структурните и Кохезионния фонд, Европейски фонд за гарантиране на земеделието и Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони; реда и начина за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ, отпускана директно от ЕК; оценка и анализ на риска; провеждане на разследвания от ОЛАФ; реда и начина за осъществяване на проверки на място; изготвянето на доклади в резултат на проведените разследвания; предприемане на последващи действия; принципите на работа на Информационните системи на ОЛАФ; критериите за оценка за надеждност на случаите по разследване; организацията и дейността на Надзорния комитет на ОЛАФ; реда и начина за координация и взаимодействие с ГД „Регионално развитие”, ГД „Заетост”, ГД „Земеделие” и ГД „Рибарство” при Европейската комисия; начините за предоставяне на съдебна и правна помощ; превенция на измамите и разузнаване; взаимопомощ; корпоративно планиране и политики.

1.4. Работно посещение в ОЛАФ по линия на CEPOL

В периода 15-18 ноември 2011г., служител на дирекция АФКОС е участвал в работно посещение в централата на Европейската служба за борба с измамите по покана от страна на Европейския полицейски колеж (CEPOL), във връзка с осъществяваната Европейска програма за обмен на полицейски служители (EXPRO 2011). В работното посещение са взели участие 17 представители на полицейски структури от различни държави-членки на Европейския съюз. Целта на работното посещение е участниците да научат повече за структурата, оперативните инструменти и дейността на ОЛАФ, да обменят опит, да се запознаят на място с методите на работа, както и да се срещнат с партньорите си в ОЛАФ.

1.5. Обучение по линия на CEPOL „Престъпления против ЕС, европейските институции и фалшифициране на Евро”, в Рим, Италия

По време на обучението, с участието на началник сектор „Докладване на нередности” и началник отдел „Икономическа полиция” - ГДКП, проведено 21-25.03.2011г. са изнесени презентации от CEPOL, ОЛАФ, Гвардия ди Финанца, Германия, Словакия, във връзка с борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, както при разходването на средства по фондове и програми на ЕС, така и в борбата с контрабандата на цигари и фалшификацията на еврото, и сътрудничеството в тези области. На обучението са изтъкнати добрите резултати, които са постигнати от дирекция АФКОС в сътрудничеството си с ОЛАФ и Гвардия ди Финанца, във връзка със защитата на финансовите интереси на ЕС. Направени са предложения за организиране на повече обучения на двустранна и многостранна основа. Материалите от обучението са предоставени за ползване на служителите на дирекцията и академията на МВР.

1.6. Обучения по новите модули 1828 и 1848 на системата IMS

Служители от сектор „Докладване на нередности” са участвали в обучения, организирани от ОЛАФ в Брюксел на 28 септември и 26 октомври 2011 г. относно новите модули 1828 и 1848 на системата IMS. Чрез обновения модул 1848 се докладват нередности по Европейския фонд за гарантиране на земеделието и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, във връзка с финансирането на Общата селскостопанска политика, съгласно Регламент (ЕО) № 1848/2006 г. По време на обученията са обхванати теми, свързани със създаване на първоначално и последващо уведомление за нередности, за липса на нередности през отчетния период; запознаване с функциите на модула.

1.7. Обучение по новия модул 498 на системата IMS

Служители от сектор „Докладване на нередности” са участвали в обучение, организирано от Държавен фонд „Земеделие” за запознаване и използване на новия модул за електронно докладване 498 на системата IMS.

1.8. Семинари и обучения в Национален институт по правосъдие

Семинар на тема „Борба с икономическата престъпност в Германия”, проведен на 9 юни 2011г., с участие на служител от сектор „Оперативно сътрудничество”;

Семинар на тема „Пране на пари. Престъпления против, данъчната, финансовата и осигурителната системи”, проведен на 5-7 октомври 2011г., с участие на юрисконсулта;

Семинар на тема „Защита на финансовите интереси на ЕС”, проведен на 14-15 ноември 2011г., с участие на двама служители от сектори „Оперативно сътрудничество” и „Административно-контролна дейност”.

2. Подобряване на кадровото обезпечаване и укрепване на административния капацитет на членовете на Съвета.

2.1. Обучения в държавите-членки на ЕС и институциите на ЕС.

Служителите от административните структури на членовете на Съвета са участвали през 2011 г. в обучения, семинари и срещи за обмен на опит с цел укрепване на административния капацитет, както следва:

- Семинар на тема „Борба с ДДС измамите”, организиран от ЙОТА, проведен на 28.06-01.07.2011 г. в Будапеща, Унгария – НАП;

- Обучение за работа с Модул 1848 за електронно докладване на нередности по ЕФГЗ и ЕЗФРСР, организирано от ОЛАФ - ДФЗ;

- Обучение за работа с Модул 498 за електронно докладване на нередности по ЕФР, организирано от ОЛАФ - ДФЗ;

- Среща на групата на контрольорите, среща на звената за контакт, семинар за водещите партньори от първата и от втората покана по оперативна програма за транснационално сътрудничество „Югоизточна Европа” 2007 - 2013г. – проведени на 21-23.02.2011 г. в Будапеща, Унгария - МРРБ;

- Обучение на тема “Финансово управление на програмите за териториално сътрудничество и програмите на ИПП” - Аликанте, за периода 13-14.11.2011г. - МРРБ;

- Обучителен проект на тема „Анализ на нередностите, възстановяване на средствата по нередностите и освобождаване от отговорност за плащане по програмите за европейско териториално сътрудничество” - Брюксел, за периода 22-25 март, 2011 г. - МРРБ;

- Обучителен семинар на тема „Текущи промени във финансовото изпълнение на програмите за европейско териториално сътрудничество” - Брюксел, на 24.03.2011г. - МРРБ;

- Семинар на тема „Как да предотвратим и разкрием нередностите и измамите по проекти финансирани от ЕС”, гр. Берлин - МС;

- Семинар на тема „Европейските правила за обществени поръчки, политики и практики” - Маастрихт, Холандия, за периода 23-25.02.2011 г. - МТСП;

- Семинар на тема „Управление на риска: Риск анализ” - Париж, Франция, за периода 14-15.03.2011 г. - МТСП;

- Семинар на тема „Структурните фондове - предотвратяване, разкриване и коригиране на грешки в процеса на верификация” - Париж, Франция, за периода 11-13.04.2011 г.;

- Семинар на тема „Подбор на проекти: съблюдаване спазването на хоризонталните политики”, Париж, Франция, за периода 18-19.04.2011 г. - МТСП;

- Семинар на тема „Двойно финансиране - превенция, откриване и корективни мерки”, Брюксел, Белгия, за периода 16-17.05.2011 г. - МТСП;

- Семинар на тема „Държавна помощ и приходи – упражняване на контрол върху специфичните рискове”, Париж, Франция, за периода 6-7.06.2011 г. - МТСП;

- Семинар на тема „Структурните фондове - предотвратяване, разкриване и коригиране на грешки в процеса на верификация”, Париж, Франция, 4-6.07.2011 г. - МТСП;

- Обучение на тема „Вътрешен и външен одит на програми и проекти, финансирани от ЕС”, гр. Барселона, Испания, за периода 26-28.10.2011 г. - МТСП;

- Обучителен семинар на тема „Управление на риска: анализ на риска за постигане на разумна степен на сигурност”, Париж, Франция, за периода 3-4 ноември 2011г. - МТСП;

- Обучителен семинар на тема „Верификация на Структурни фондове – подобряване на превенцията, разкриване и коригиране на грешки”, Париж, Франция, за периода 21-23 ноември 2011г. - МТСП;

- Обучителен семинар на тема „Верификация на Структурни фондове – подобряване на превенцията, разкриване и коригиране на грешки”, Париж, Франция, за периода 21-23 ноември 2011г. - МТСП.

2.2. Обучения в страната, организирани от външни обучителни организации:

- Семинар „Управление на средствата от структурните инструменти на ЕС – Структурни фондове и Кохезионен фонд на Европейския съюз”, организиран от „Школа по публични финанси” – Министерство на финансите – за ДФЗ;

- Обучителен семинар, организиран от JASPERS Съвместна помощ за подпомагане на проекти в европейските региони (2007-2013) на тема ”Urban development planning and Contracting Urban Transport Services”, проведен на 16-17 февруари 2011 г. в София – за МРРБ;

- Семинар „Решения и Съдебна практика на Европейския съд” – 18-19.10.2011 г., гр. София – за НАП.

- Обучение на тема „Превенция на нередностите и измамите при усвояване на средствата от Структурните фондове”, 02-03 май, гр. София, организирано от Института по публична администрация – за МОСВ;

- Обучение на тема „Изменения и допълнения в ЗОП. Актуални и спорни въпроси по прилагането на обществените поръчки. Практиката на ВАС, КЗК, Сметна палата и АОП”, гр. София, хотел „Родина”, за периода 23-25.02.2011 г., организирано от „Център по европейски обучение” ЕООД – за МТСП.

2.3. Обучения осъществени от:

Дирекция АФКОС

През 2011 година от дирекция АФКОС са организирани и проведени обучения на служителите, определени съгласно чл. 8 от ПМС №18/2003 за докладване на нередности и борба с измамите и са разпространени нови стратегически документи в сферата на борбата с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС, както следва:

- Пет работни срещи със служителите по нередности, във връзка с докладването на нередности, както и с цел оказване на методическа помощ по конкретни случаи на нередности. Във връзка с поставени въпроси на тези срещи и след преглед на допусканите грешки при докладването на нередности се изготвиха методически указания;

- Среща обучение на служителите по нередности от Оперативните програми, във връзка със стартиране използването на новия модул 1828 на системата IMS;

- Индивидуални обучения на място на нови служители по нередностите по Оперативна програма „Административен капацитет” и Оперативна програма „Околна среда”;

- Среща със служителите по нередностите по програма САПАРД в сградата на Държавен фонд „Земеделие”, на която са дискутирани проблеми по докладването на конкретни случаи;

- Методическа помощ на място на служители по нередностите за конкретни случаи на нередности по Оперативна програма ”Транспорт”, Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, Оперативна програма ”Околна среда”, Оперативна програма ” Развитие на човешките ресурси”, Програма ИСПА в Министерството на околната среда и водите, Програма САПАРД и Програма ФАР в Министерството на финансите.;

- Семинар „Нередности и борба с измамите със средства от ЕС” за служителите по нередности от УО на ОП, съфинансирани от ЕС. На семинара са презентирани следните теми: „Намаляване на корупционните рискове при управлението на проекти със средства от ЕС”; ”Оптимизиране на докладването на нередности - предстоящи изменения в НОПАНФПСЕС”; „Превенция на измамите в областта на структурните мерки. Представяне на характерни случаи”; „Методически указания относно докладването на нередности, Актуализирани версии на Ръководствата за потребителя – Обща информация и Модул 1681 на електронната система за управление на нередности (IMS), на български език”; ”Статистически данни за нередностите по оперативните програми за 2010 г.”.

На семинар, организиран от „Национално сдружение на общините в Република България” пред експерти по изготвяне на проекти за европейско финансиране от общинските администрации, от служител на дирекция АФКОС е подготвена и представена лекция на тема: „Намаляване на корупционните рискове при управление на проекти със средствата от ЕС”.

През отчетния период дирекция АФКОС изготви и разпространи до основните структури, отговорни за управлението и контрола на средствата от ЕС писмо с информация, целящо запознаване на служителите по нередностите с „Компендиум на анонимизирани случаи”, ръководство изготвено от Европейската комисия на базата на резултатите от проведените административни разследвания на ОЛАФ и съдържащо информация за механизмите за извършване на измами със средства от бюджета на ЕС. Документът цели подпомагането дейността на хората, чиито служебни функции налагат изпълнение на стратегии за превенция на измамите и подпомагане на националните органи при осъществявания от тях контрол за осигуряване по-ефективна защита срещу нередности и измами.

Дирекция АФКОС представи на вниманието на членовете на Съвета информация, получена от Счетоводителя на Комисията във връзка с повдигнати въпроси на заседание на Съвета, относно приложението на Регламент 1302/2008. В допълнение дирекция АФКОС изпрати на вниманието на определените служители от компетентните институции Специално изготвен ръководство за ползвателите на Централната база данни за отстраняванията за изпълнение на Регламент 1302/2008.

Министър по управление на средствата от ЕС

През периода са организирани четири работни срещи/обучения на структурите с цел повишаване на административния им капацитет; организирани са 97 обучения за общини бенефициенти с 2094 обучени експерта по хоризонтални теми с цел повишаване капацитета им – в обученията не са включвани теми за нередности, за да се избегне препокриване с дейности на дирекция АФКОС.

Агенция за държавна финансова инспекция (АДФИ)

През 2011 г. е проведено тридневен национално съвещание на всички финансови инспектори, по време на което служителите са обучавани по въпросите относно новите моменти в законодателството в областта обществените поръчки, както и относно задълженията на органите на АДФИ при установяването на измами и нарушения, засягащи финансовите интереси на ЕС и докладването им във връзка с комуникационната политика по линия на борбата с измамите.

Национална агенция за приходите (НАП)

През 2011 г. в НАП са проведени обучения на широк кръг експерти, представители на специализирани дирекции на следните теми:

- „Практически аспекти на административното сътрудничество с държавите-членки на ЕС в областта на събирането на публични вземания”, /3 групи по 25 човека, април-май 2011 г./;
- „Функция на НАП по установяване, обезпечаване и принудително събиране на частните държавни вземания”, /2 групи по 14 човека, за периода януари - април 2011 г./;
- „Противодействие и превенция на данъчните измами: предварителни обезпечителни мерки, недействителност на действия и сделки – чл. 216 от ДОПК, производство по несъстоятелност, солидарна отговорност”, през юни 2011 г.;

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС”

През 2011 г. са продължили усилията на Ръководството на Одитния орган за изграждането на адекватен и професионален административен капацитет. Всички одитори са преминали обучения в областта на: системните одити, одитите на операциите и одита на информационните технологии; правната уредба и практическите въпроси при проверката на обществените поръчки; практическите проблеми, свързани с одитната дейност и споделяне на одиторския опит и др. Към 31 декември всички одитори, назначени в агенцията притежават сертификат „Вътрешен одитор в публичния сектор”, като допълнително международни одиторски сертификати притежават: трима - Certified Fraud Examiner, 17 - Certified Government Auditing Professional и двама Certified Internal Auditor. В резултат на укрепения административен капацитет през 2011 г. всички одитни ангажименти са извършени, без да се наемат външни одитори.

Министерство на земеделието и храните (МЗХ)

През декември 2011 г. дирекция „Развитие на селските райони” в МЗХ организира обучение за повишаване на капацитета на служителите, ангажирани с прилагането и програмирането на ос 4 „Лидер” в МЗХ и ДФЗ-РА, осъществено със средства от Техническа помощ от ПРСР.

Министерство на труда и социалната политика (МТСП)

В периода 7-9.07.2011 г. в гр. Велинград е проведено обучение на служителите на Главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти” - МТСП, включващо различни модули според нуждите на отделните отдели, в което са взели участие 99 служители.

На 14.12.2011г. в София е проведено обучение на тема „Практики при прилагане на Методологията за определяне на финансови корекции при констатирани нередности при провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки по ЗОП/НВМОП и избор на изпълнител по реда на ПМС 55/2007г.”, в което са участвали 53 служители от УО и МЗ.

Министерство на финансите

На 22.08.2011 г. в Управляващия орган на Оперативна програма „Административен капацитет” (ОПАК) е представена оперативната програма и реда за администриране на сигнали и нередности по ОПАК пред студенти от СУ „Св. Климент Охридски и техни преподаватели, във връзка с подготовката на презентация на годишната международна конференция за прокурори, организирана от ОЛАФ. На 27.10.2011 г. е проведено обучение на служители от НАП за изпълнение на проекти по ОПАК, включително за избягване на нередности и измами.

3. Координация между членовете на Съвета

В изпълнение на чл. 150м, т. 2 от ППЗМВР, дирекция АФКОС подпомага и осъществява цялостната координация относно обмена на информация между членовете на Съвета. В тази връзка усилията са насочени към подобряване на комуникацията с националните органи, отговорни за управлението и контрола на средствата от ЕС при обмяната на информация относно запитванията и проверките на ОЛАФ, и при докладването на нередности.

В резултат на създадената организация за обмен на информация относно нередности и измами на основание Инструкцията за взаимодействие и сътрудничество между Съвета за координация в борбата с правонарушенията, засягащи финансовите интереси на ЕС и Прокуратурата на Република България, през отчетния период в дирекция АФКОС са постъпили 834 уведомления от Върховна касационна прокуратура, с информация относно извършвани проверки от Прокуратурата на Република България и открити досъдебни производства. Информацията е обработена своевременно и при необходимост е изпратена на компетентните органи за сведение и предприемане на действия. Изготвени са 60 броя уведомителни писма до УО на фондове и програми на ЕС за вземане на отношение по компетентност. Направени са над 180 броя справки в бази данни „Нередности” и „ВКП”.

През изминалия период във връзка с назначаване на ново ръководство на Държавен фонд „Земеделие” (ДФЗ) на 21.04.2011 г. е проведена среща на изпълнителния директор г-н Румен Порожанов, заместник-изпълнителни директори и ръководители на структури в ДФЗ с ръководството на дирекция АФКОС. На срещата са обсъдени въпроси, свързани с нормативната база в областта на противодействието срещу правонарушенията със средства на Европейския съюз и функциите на дирекция АФКОС, текущата кореспонденция с ОЛАФ относно исканията за предоставянето на информация и документи по земеделските програми и спазване на поставените срокове. Обсъдени са мерките, предприети от ДФЗ по изпълнение на препоръките в докладите от административно-контролните проверки, провеждани от дирекция АФКОС. В рамките на всеки месец през годината са провеждани работни срещи на експертно ниво между представители на ДФЗ и дирекция АФКОС, на които се обсъждани: искания на ОЛАФ за информация по проекти, спрямо които се извършват действия по разследвания на ОЛАФ; регистрирането на нередности и подозрения за измами в рамките на образувано досъдебно производство, значение и роля на становището на Върховна касационна прокуратура, като компетентен в наказателното производство орган; организационни промени в ДФЗ и определяне на лице от ДФЗ за контакт с дирекция АФКОС и ОЛАФ; анализ от страна на ДФЗ на Книгата на длъжниците и предприемане на необходимите мерки за приключване на нередности, за които това е възможно и наложително; проблеми, касаещи конкретния момент на регистриране на нередности и изчислението на точния размер на нередната сума; съдействие от страна на

дирекция АФКОС при решаване на сложни от фактическа и правна гледна точка казуси; ефективното приключване на нередности, разследването по които е приключило и при които са възстановени неправомерно платените суми. Дирекция АФКОС оказва съдействие на ДФЗ за провеждане на среща с представители на ВКП във връзка с висящи досъдебни производства и сроковете, обвързани с приключване на нередности и плащане на лихви по конкретни проекти, с цел да се обсъдят един по един случаите, които представляват затруднение за ДФЗ и действията на прокуратурата.

В началото на годината в Министерство на земеделието и храните е проведена среща на заместник-министър Светлана Боянова и ръководители на дирекции и отдели с ръководството на дирекция АФКОС. На срещата са обсъдени конкретни изисквания във връзка с новите нормативни актове, координацията и взаимодействието между институциите. През октомври и ноември са проведени срещи в МЗХ между г-жа Боянова, директора на Инспектората и ръководители на дирекции и отдели с началника на сектор „Оперативно сътрудничество” – дирекция АФКОС и експерти от сектора по повод искания на ОЛАФ за предоставяне на информация и документи по конкретни случаи с текущи разследвания на Службата. Получената от МЗХ информация е анализирана, обобщена и предоставена от дирекция АФКОС в срока поставен от Европейската служба за борба с измамите.

Във връзка със заключителен доклад от разследване на ОЛАФ по проект по програма ИСПА, получен в дирекция АФКОС, МОСВ и ВКП са проведени срещи в МОСВ и МФ с участието на компетентните министри, заместник-министри и ръководители на дирекции в администрациите-членове на Съвета, дирекция АФКОС, ВКП и с представители на други отговорни институции за координиране на действията и предприемане на мерки във връзка със заключенията и препоръките в доклада на ОЛАФ.

В отговор на изискванията на Европейския съюз за осъществяване на интегриран граничен контрол и наблюдение с цел гарантиране сигурността на външните граници на Съюза, през последните години се утвърди създадената ефективна форма на взаимодействие между Главна дирекция „Гранична полиция” - МВР и Агенция „Митници” - мобилни групи за контрол и наблюдение (МГКН), с цел предотвратяване, пресичане и разкриване на престъпна дейност в зоните за отговорност. Дейността на групите се регламентира от Инструкция № Из-1191/04.08.2006 г. за взаимодействие между органите на МВР и МФ. МГКН се излъчват при условията на чл. 20 и следващи от Инструкцията, а отчетът за тяхната дейност се изготвя съгласно чл. 15, ал. 2, чл. 30, т. 10 и Приложение № 2 на същата. На основание чл. 8, ал. 2, т. 2 на Инструкцията са приети съвместни правила за взаимодействие между Национален координационен център - ГДГП. След подписване на правилата от директорите на ГДГП и Агенция „Митници” от февруари 2011г. в ГДГП е командирован служител от дирекция „Митническо разследване и разузнаване”- Агенция “Митници” за координация на национално ниво на съвместните действия.

ГДГП предоставя информация на дирекция АФКОС за движение на рискови за контрабанда кораби, получена чрез Национален координационен център и Черноморски граничен координационно-информационен център.

IV. Сътрудничество с Европейската служба за борба с измамите и с компетентните органи в областта на защитата на финансовите интереси на ЕС в държавите-членки и в други държави.

1. Въпросник по чл.325 от Лисабонския договор

В изпълнение на чл. 150м, т. 16 от ППЗМВР, от дирекция АФКОС е създадена необходимата организация по подготовката от българска страна на годишния доклад на Европейската комисия по чл. 325 от Договора за функциониране на ЕС (ДФЕС) за 2010 г. Дирекцията изпрати до членовете на Съвета получения от ОЛАФ Въпросник за 2010 г., с искане да бъде отговорено по компетентност на поставените въпроси. Дирекция АФКОС обработи, анализира и обобщи получените отговори, като подготви и представи на ОЛАФ попълнения *Въпросник по чл. 325 от ДФЕС за 2010 г.*, в срока до 15.02.2011г., с отговори, относно дейността на България в борбата с измамите през 2010г. и конкретната практика по посочените теми.

В началото на август 2011 г. дирекция АФКОС получи от ОЛАФ *Въпросника по чл. 325 от ДФЕС за 2011 г.* За разлика от предходни години тази година Европейската служба за борба с измамите взе решение попълването на Въпросника да бъде на два етапа: през септември

2011 г. и в началото на 2012 г. С цел коректно попълване и предоставяне на информация, отговаряща на реалната обстановка в България, дирекцията създаде необходимата организация и изпрати на членовете на Съвета Въпросника за първоначално попълване. Получените отговори бяха анализирани, обработени и изпратени до ОЛАФ в посочения срок 30 септември 2011 г. Началото на втория етап на попълване на Въпросника за 2011 г. е поставено през декември, чрез изпращането му за повторно попълване, а отговорите са предоставени на ОЛАФ в срок до 15 февруари 2012 г.

2. Работна група „Анализ на риска”

В края на април 2011 г. служители от дирекция АФКОС са участвали в проведеното заседание в Брюксел, Белгия, на Работна група „Анализ на риска”, подгрупа на СОСОЛАФ, по отношение на измамите и нередностите със средства от ЕС. На срещата е представен проект на годишния доклад за 2010 г. в частта, касаеща статистиката за нередностите, докладвани от държавите-членки по традиционните собствени ресурси, земеделските фондове, структурните и кохезионния фонд, пред-присъединителните фондове, директните плащания и др. По време на заседанието от служителите на дирекцията са направени коментари и предложения за промени по отношение на представените статистически данни, които са приети и отразени в окончателния доклад на ОЛАФ за 2010 година.

3. Консултативен комитет за координация на дейността за борба с измамите

През 2011 г. са проведени две заседания на СОСОЛАФ (на 26 май и 18 октомври), с участието на служители от дирекция АФКОС - МВР, на които са разгледани и обсъдени въпроси по борба с измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС: Проект на Стратегия на Комисията за борба с измамите с План за действие за борба с контрабандата по източните граници на ЕС; между-институционалното развитие в сферата на защитата на финансовите интереси на ЕС – борба с измамите; оперативно взаимодействие между ОЛАФ и държавите-членки в областта на преките разходи - необходимост от контактни точки във всички държави-членки; подготовка за обновяване на Програма „Херкулес” за следващия програмен период 2014-2020; Проект на Доклад по чл. 325 от ДФЕС за 2010 г.; Прилагането на чл. 325 от ДФЕС от страна на държавите-членки през 2010 г.; Статистическа оценка на нередностите - Традиционни собствени ресурси, Земеделие, Структурни и Кохезионен фондове, Пред-присъединителни фондове и Директни разходи - 2010 г.; теми за включване във Въпросника за 2011 г.; Доклад за дейността на ОЛАФ през 2010; Последващи действия от Доклада за защита на финансовите интереси на ЕС на Комисията - борба с измамите, 2010; Информация и дискусия по Въпросника по чл. 325 от Договора за функционирането на ЕС за 2011 г.; Информация за обновяването на работен документ „Изисквания за докладване на измами: практически насоки”; Информация за текущите стъпки във връзка с обновената програма „Херкулес” за следващия финансов период 2014-2020 и отворената процедура за набиране на предложение за 2011 г.

След заседанията дирекция АФКОС анализира, обобщава и изпрати до ОЛАФ предложенията от членовете на Съвета по Въпросника по чл. 325 от ДФЕС за 2011г., подготви писма до ВКП и ГД „Криминална полиция” - МВР за определяне на участници в конференцията, организирана от отдел А.3 на ОЛАФ в периода 12-14 октомври 2011г. в Рим, подготви и представи информация до членовете на Съвета по разглежданите на заседанията въпроси.

4. Работна група „Нередности и взаимна помощ – селскостопански продукти”

Служител от сектор „Докладване на нередности” – дирекция АФКОС участва в заседание на тази подгрупа към СОСОЛАФ, проведено на 16.11.2011 г. в Брюксел, Белгия. Съгласно европейското законодателство, и в частност Регламент № 1848/2006г. и Регламент № 515/1997г., групата има специфична регулаторна рамка. Тя провежда заседанията си два пъти годишно и нейната основна цел е да гарантира правилното прилагане на правото на ЕС, свързано със земеделските и митническите въпроси; разработване и актуализация на политиката за взаимна административна помощ между държавите-членки. Работната група разглежда статистическия анализ на докладваните случаи на нередности и съмнения за измами.

5. Работна група „Превенция на измамите в Структурните мерки”

В изпълнение на Стратегията на Комисията за борба с измамите, приета на 24 юни 2011 г. и Съвместната стратегия за предотвратяване на измамите за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за рибарство 2010-2011, е прието решение обсъдено на заседанието на СОСОЛАФ, проведено на

18.10.2011г., за създаването на Работна група „Превенция на измамите в Структурните мерки”, като част от действията, които следва да се предприемат за борба с измамите, за обединение усилията на държавите-членки, ОЛАФ и Генералните дирекции в тази насока. Целта е да се стимулира сътрудничеството между службите на държавите-членки и ОЛАФ, като се обменя информация и се повиши осведомеността относно измамните практики, разкрити в отделните държави-членки в сферата на Структурните мерки.

На 28 ноември 2011 г. е проведено първото заседание на работната група с участието на двама служители от сектор „Оперативно сътрудничество” на дирекция АФКОС. На заседанието са представени и обсъдени Стратегията на Комисията за борба с измамите, секторните подгрупи на СОСОЛАФ, Въпросника по чл. 325 от Договора за функциониране на ЕС за 2011 и Компендиума на анонимизираните случаи - мерките за превенция на измамите в областта на Структурните и Кохезионния фондове.

6. Годишна конференция на звената АФКОС

Служители от дирекция АФКОС са участвали в годишната среща на звената АФКОС, организирана от ОЛАФ и проведена от 29 юни до 01 юли 2011г. в Прага, Чехия. На срещата са представени: роля на АФКОС - Чехия; изпълнение на проект „Засилване на системата на АФКОС-Хърватия за защита на финансовите интереси на ЕС”; работен документ „Изискване към държавите-членки да уведомяват за нередности: практически мерки”; „Компендиум на анонимизирани случаи по Структурните мерки”; турския опит в електронното докладване на нередности; дейността на Евроджъст; развитие в законодателната сфера в областта на защитата на финансовите интереси на ЕС. С цел обсъждане на представените теми участниците са разделени в работни групи, всяка от които приключва с кратко обобщение по разискваните проблеми. Важно място са заели въпроси по докладване на нередности, подобряване качеството на докладване и резултатите от анализа на информацията, както и въпроси за оперативното сътрудничество между ОЛАФ и АФКОС. Особено внимание е отделено на проблемите, възникнали в държави-членки при извършването на проверки на място от служители на ОЛАФ и възможности, които националното законодателство предоставя за разрешаването на такива проблеми; необходимостта от по-прецизно дефиниране на критериите за определяне на един случай като приоритетен; превенцията на измамите със средства на ЕС и сътрудничеството на АФКОС с правоприлагащите органи.

7. Работна група „Борба с измамите”

Директорът и началникът на сектор „Оперативно сътрудничество” са участвали в заседания на Работна група „Борба с измамите” към Съвета на ЕС през 2011г. в Брюксел при обсъждането на Предложение на Европейския парламент и Съвета за изменение на Регламент №1073/1999 относно разследванията, извършвани от Европейската служба за борба с измамите. Основната цел на изменението е постигане на по-добра оперативна ефикасност и по-добро управление на ОЛАФ. По време на дискусиите е представена българската позиция относно реформата на ОЛАФ, като специално внимание е обърнато на засилване на сътрудничеството между ОЛАФ и компетентните институции в държавите-членки на ЕС и необходимостта от ясно определяне на мястото и ролята на звената АФКОС при сътрудничеството на ОЛАФ с компетентните национални власти. В новия регламент е записано задължението на държавите-членки да определят служба, която да улесни координирането между компетентните институции на национално равнище - Служба за координация в борбата с измамите - АФКОС. Тази служба трябва да осигурява ефективно сътрудничество и обмен на информация с ОЛАФ. След постигнатото съгласие по новия регламент при унгарското председателство на Съвета, полското председателство стартира процедурата по съгласуване с ЕП за приемането му.

По повод изтичане мандата на Надзорния комитет на ОЛАФ и отправената от Съвета на ЕС покана всяка държава-членка да излъчи по една номинация за кандидат за член на Надзорния комитет, дирекция АФКОС създаде необходимата координация, изготви предложение и необходимата кореспонденция при определянето и представянето в Брюксел на българската кандидатура. След проведени консултации с МФ, МВнР и Прокуратурата на Република България дирекция АФКОС предложи на министър Цветанов за кандидат за член на Надзорния комитет на ОЛАФ да бъде номиниран прокурор Божидар Джамбазов - заместник-градски прокурор на София. Номинацията е подкрепена от главния прокурор, премиера и вице-премиерите и

представена чрез Постоянното представителство на Република България в Брюксел на Съвета на ЕС.

8. Регионална конференция на Работната група по цигарите

За периода от 21 до 24 юни 2011 г., в Букурещ, Румъния, е проведена Регионална оперативна конференция, организирана от отдел В.3 на ОЛАФ - Работна група „Цигари”. От дирекция АФКОС предварително е създадена необходимата организация и координация с останалите компетентни национални власти за подготвяне на обща презентация, представяща действията предприети от Република България в областта на борбата с контрабандата, фалшификацията и нелегалното производство на цигари и постиганите резултати.

В конференцията са участвали представители на компетентни в противодействието на контрабандата на цигари власти на Румъния, България, Украйна, Молдова, Унгария, както и представители на отдел В.3 на дирекция В – Разследвания и Операции II на ОЛАФ. От българска страна в работата на конференцията са взели участие представители на дирекция АФКОС, ГД „Гранична полиция”, ГД „Борба с организираната престъпност” и Агенция „Митници”.

Акцентите на конференцията са огромните загуби за европейския бюджет в резултат на контрабандата на цигари, които възлизат на над 10 млрд. евро, както и нуждата от адекватни мерки от компетентните органи на всяка страна за справяне с явлението, чрез подобряване взаимодействието и сътрудничеството между отделните държави и ОЛАФ.

9. Годишна конференция на Работната група по цигарите

Във връзка с провеждане на редовната годишна конференция на Работната група по цигарите от 08 до 12 октомври 2011г. в Австрия, гр. Виена, от ОЛАФ е отправена покана до дирекция АФКОС за предложения за участници, теми, презентации, както и искане да се изготви кратък доклад за ситуацията в България във връзка с контрабандата и фалшификацията на цигари през 2010 г. Дирекция АФКОС създаде необходимата организация за осигуряване участието в конференцията на служители от Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” - МВР и Агенция „Митници” и изготви Ситуационния доклад на основата на информацията получена от Агенция „Митници”, Главна дирекция „Гранична полиция” - МВР и Главна дирекция „Борба с организираната престъпност” - МВР. След положителна резолюция на г-н Цветанов, този доклад е изпратен от дирекция АФКОС на ръководителя на отдел В. 3, Дирекция В “Разследвания и операции II” в ОЛАФ.

10. Конференция „Борба с измамите с европейски средства в областта на преките разходи”, Рим, Италия

С цел засилване сътрудничеството с компетентните институции на държавите-членки ОЛАФ организира конференция на тема „Борба с измамите с европейски средства в областта на преките разходи” от 12 до 14 октомври 2011 г. в Рим, Италия. Дирекция АФКОС създаде организация за определяне и осигуряване участието от българска страна на представители от Прокуратурата, ГДКП и дирекция АФКОС, работещи в областта на борбата с измамите със средства на ЕС и определени да оказват съдействие на ОЛАФ. Дирекция АФКОС подготви по искане на ОЛАФ и представи презентация пред повече от 150 участници от звената АФКОС, полицейските служби и прокуратурите на държавите-членки, служители на „Гуардия ди Финанца”, Главни дирекции на ЕК и ОЛАФ. В презентацията беше представен „Българският модел” за обмен на информация и проверки на място. Представени са някои от законовите задачи на дирекцията АФКОС съгласно ППЗМВР, справка за обмена на информация между ОЛАФ и дирекция АФКОС и информация за дейността на разследващите органи и Прокуратурата на Република България по разследвания и дела срещу престъпления с европейски средства. Представен е механизмът, по който се осигуряват проверките на място провеждани от ОЛАФ на българска територия и съдействието, което оказва дирекция АФКОС преди, по време на провеждането и след завършването на проверките.

11. Оперативно сътрудничество с ОЛАФ

11.1. Искания за съдействие от ОЛАФ към дирекция АФКОС

Съществен момент в работата през 2011г. е оказването на съдействие на Европейската служба за борба с измамите, чрез предоставяне на информация и документи по случаи на водени от ОЛАФ разследвания, свързани с усвояването на средства по фондове и програми на ЕС, както и във връзка с борбата с измамите в приходната част на бюджета.

За отчетния период от ОЛАФ в дирекция АФКОС са постъпили 98 искания за предоставяне на документи и информация, които касаят: Оперативна програма “Административен капацитет” - 5; Оперативна програма “Развитие на човешките ресурси” - 2; Оперативна програма “Регионално развитие” - 5; Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” - 3; Оперативна програма “Околна среда” - 4; Оперативна програма „Транспорт” - 1; Оперативна програма „Развитие на сектор рибарство” - 1; Програма ИСПА - 2; Програма ФАР - 3; Програма САПАРД - 47; Европейски Земеделски Фонд за Развитие на Селските Райони - 10; Компенсационен фонд - 1; Трансгранично сътрудничество - 1; борба с контрабандата с цигари и митнически въпроси - 13.

От Дирекция АФКОС е създадена необходимата организация и координация с компетентните институции по повод отправените искания, извърши проверки, получи, обобщи и анализира събраната информация и документи по конкретните искания и ги предостави в поставените от ОЛАФ срокове.

11.2. Искания за съдействие от дирекция АФКОС към ОЛАФ

През 2011г. са изпратени 4 запитвания от страна на Дирекция АФКОС до ОЛАФ с искане на съдействие за:

- предоставяне на информация относно резултатите от проведена проверка от ОЛАФ. Искането е отправено от дирекция „Оперативна програма „Административен капацитет”, Министерство на финансите, във връзка с приключването на проект по програмата;

- предоставяне на информация относно проверки, извършвани от ОЛАФ и резултатите от тях. Искането е отправено от ОД на МВР - гр. Бургас във връзка с разследване по проект по програма ФАР - Грантова схема „Публично частно партньорство”;

- предоставяне на информация за марки цигари, маркопритежатели, производство и търговия с тези марки. Искането е отправено от ГД”Гранична полиция” - МВР във връзка със задържане на контрабандни цигари, като са изпратени образци на ОЛАФ за по-нататъшно изследване;

- изясняване на възникнал проблем при кандидатстване за финансиране по програма „Херкулес II” на ОЛАФ. Молбата е отправена от дирекция Специализирана дирекция „Оперативни и технически операции” -МВР.

11.3. Проверки на място и мисии на ОЛАФ в България

В изпълнение на функционалните компетенции по чл. 150м, т. 3 и 4 от ППЗМВР, дирекция АФКОС оказва съдействие на ОЛАФ, на основание чл. 3 и чл. 4 от Регламент (Евроатом, ЕС) 2185/96 от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности, при провеждането на територията на Република България през 2011 г. на 2 проверки на място в рамките на 1 мисия на разследващи служители от ОЛАФ, с участието на служители от УО по ОПАК. Проверките са осъществени в периода 29 юни до 06 юли 2011 г. и касаят проекти по Оперативна програма „Административен капацитет”.

Във връзка с мисия на ОЛАФ дирекцията оказва съдействие и участва в проведените две работни срещи между ОЛАФ и Министерство на околната среда и водите в периода 6 - 7 декември 2011 г. Срещите касаят изпълнението на проекти по Оперативна програма „Околна среда” и Програма ИСПА.

По повод извършена на 10-11 ноември 2009 г. от разследващ екип на ОЛАФ проверка на място, по молба на следовател от Окръжен следствен отдел при Окръжна прокуратура-Благоевград, от дирекция АФКОС е осъществена координация и е отправена покана към членовете на разследващия екип да се явят като свидетели по досъдебно производство. На 5 декември 2011 г. членовете на разследващия екип на ОЛАФ, придружени от служител на дирекция АФКОС, са се явили в Окръжен следствен отдел при Окръжна прокуратура-Благоевград, като свидетели по случая.

За сравнение през 2010 г., са осъществени 11 мисии на експерти от ОЛАФ и 12 проверки на място в Република България по проекти по Оперативна програма “Административен капацитет”, Оперативна програма “Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, Оперативна програма “Техническа помощ”, Програма ИСПА, Програма САПАРД, контрабанда и незаконно производство на цигари.

12. Докладвани нередности

Съгласно чл. 150м т. 7 на ППЗМВР, дирекция АФКОС отговаря на национално ниво за докладване на нередности и измами със средства по фондове и програми на Европейския съюз; анализира и докладва на ОЛАФ случаите на регистрирани нередности на всеки втори месец, следващ тримесечие.

Управляващите органи и Изпълнителните агенции, отговорни за управлението и контрола на средствата от ЕС за нередности и подозрения за измами, установени при усвояването на тези средства, докладват на дирекция АФКОС до края на месеца, следващ тримесечието всички нови случаи на нередности/измами и последващите действия, промени по вече докладвани случаи на нередности. Дирекция АФКОС докладва на Европейската служба за борба с измамите в Европейската комисия в рамките на втория месец, считано от края на всяко тримесечие всички нови случаи на нередности/измами и последващите действия и/или промени по вече докладваните случаи на установени нередности/измами. Докладването е процес на получаване на доклади за нередности за съответния период (първоначални и/или последващи) и обработването им включващо: проверка, коригиране и обобщаване и изпращане до ОЛАФ. Дирекция АФКОС изпраща докладите за нередности по Структурните и Кохезионния фондове и на Сертифициращия орган, а по предприсъединителните програми на Националния ръководител и на съответната Главна дирекция на Европейската комисия.

Дирекция АФКОС изготви, съгласно чл. 25 от Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове, инструменти и програми, съфинансирани от ЕС, обобщена информация за докладваните до ОЛАФ случаи на нередности през 2011 г. Обобщената информация е представена чрез броя и финансовото изражение на новоустановените през 2011 г. и докладвани до ОЛАФ нередности. Под финансово изражение следва се разбират сумите, с които нарушението (на правото на общността) е нанесло или би имало като последица нанасянето на вреда на общия бюджет на ЕС. Информацията е:

ПО ФОНДОВЕ:

Европейски фонд за гарантиране на земеделието и Европейски фонд за развитие на селските райони: **149** случаи на нередности с финансово изражение **5 356 732.44 евро**.

Структурни фондове (Европейски фонд за регионално развитие и Европейски социален фонд): **49** случаи на нередности с финансово изражение **5 423 511 евро**.

Кохезионен фонд: **2** случая на нередности с финансово изражение **571 350 евро**.

ПО ПРОГРАМИ И ИНСТРУМЕНТИ:

ОП „Развитие на човешките ресурси“: **7** случаи на нередности с финансово изражение **462 545 евро**.

ОП „Регионално развитие“: **28** случаи на нередности с финансово изражение **3 785 495 евро**.

ОП „Околна среда“: **6** случаи на нередности с финансово изражение **943 947 евро**.

ОП „Административен капацитет“: **8** случаи на нередности с финансово изражение **731 395 евро**.

ОП „Транспорт“: **2** случая на нередности с финансово изражение **71 479 евро**.

По ОП „Техническа помощ“ през 2011 г. не са докладвани нови случаи на нередности до ОЛАФ.

По ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика“ през 2011 г. не са докладвани нови случаи на нередности до ОЛАФ.

Програма ФАР: **12** случаи на нередности с финансово изражение **548 947 евро**.

Програма ИСПА: **16** случаи на нередности с финансово изражение **34 665 813 евро**.

Програма САПАРД: **14** случаи на нередности с финансово изражение **3 985 143 евро**.

През 2011 г. сектор „Докладване на нередности“ координира на национално ниво използването на системата за управление на нередности (IMS) в съответствие с указанията на ОЛАФ, като по този начин е осигурено правилното ѝ функциониране. Въведен е в експлоатация новият модул 1828 за докладване на нередности съобразно Регламент (ЕО) № 1828/2006 на Комисията. Във връзка с това са инсталирани сертификати за сигурност на компютрите на служителите по нередности от докладващите организации и са осигурени потребителски акаунти с необходимите права за достъп за всеки един от тях. За отчетния период са създадени 57 нови акаунта, актуализирани са 164 съществуващи такива и са изтрети 29 на потребители на системата на национално ниво. За поддръжката и администрацията на системата IMS, ежедневно се извършва кореспонденция с ОЛАФ и с националните звена с достъп до системата по отношение

на осигуряване на достъп, решаване на възникнали проблеми и оказване на техническа и методическа помощ.

През 2011 г. е извършен сравнителен анализ между базата данни на дирекция АФКОС и изпратените таблици от ОЛАФ за случаи на нередности, регистрирани преди IV-то тримесечие на 2009г., заедно с последващите уведомления по програми ФАР, ИСПА, САПАРД и ПФИ, с цел въвеждането им в електронната система за управление на нередности (IMS).

13. Административно-контролна дейност

През отчетния период от служителите на сектор „Административно-контролна дейност” (АКД) в дирекция АФКОС-МВР на основание чл. 150м, т. 20 от ППЗМВР са извършени 14 (12 планови и 2 извънпланови) административни проверки на докладваните нередности и регистрираните сигнали за нередности/измами в 20 административни структури, отговарящи за управление на средства от ЕС по оперативните програми, предприсъединителните програми и програмите за трансгранично сътрудничество в изпълнение на Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от Европейския съюз (Наредбата). За резултатите от извършените проверки са изготвени 39 справки, обобщени в 12 доклада с констатации, препоръки и срокове за тяхното изпълнение, които са изпратени на ръководителите на проверените структури.

Съгласно утвърдени шестмесечни план-графици и заповеди на директора на дирекция АФКОС са извършени следните проверки:

13.1. Първоначални проверки

1. В дирекция „Оперативна програма „Административен капацитет” - УО на ОП „Административен капацитет” при МФ. Проверени са 11 регистрирани сигнали за нередности и 6 регистрирани случаи на нередности.

2. В дирекция „Оперативна програма „Техническа помощ” - УО на ОП „Техническа помощ” при МС. За проверявания период няма регистрирани и докладвани случаи на нередности. Проверени са 11 регистрирани сигнали за нередности.

3. В дирекция „Координация на програми и проекти” - УО на ОП „Транспорт” при МТИТС. За проверявания период няма регистрирани и докладвани случаи на нередности. Проверен е 1 сигнал за нередност.

4. В дирекция „Кохезионна политика за околна среда” - УО на ОП „Околна среда” при МОСВ, както и дирекция „Фондове на ЕС за околна среда” - МЗ по програмата. Проверени са 31 случая на регистрирани нередности, докладвани от МЗ на УО и 44 регистрирани сигнали, от които 2 сигнала в УО и 42 сигнала в МЗ.

5. В дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” - УО на ОП „Конкурентоспособност” при МИЕТ, както и в главна дирекция „Конкурентоспособност и иновации” - Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия - МЗ по програмата. Проверени са 12 случая на регистрирани и докладвани от МЗ нередности и 31 регистрирани сигнали, от които 3 в УО и 28 в МЗ.

6. В главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти” - УО на ОП „Развитие на човешките ресурси” при МТСП, както и в главна дирекция „Европейски фондове и международни проекти” при Агенция по заетостта, дирекция „Международно сътрудничество, програми и европейска интеграция” при Агенция за социално подпомагане и главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми” при МОМН - МЗ по програмата, както следва:

- в главна дирекция „Европейски фондове, международни програми и проекти” - УО на ОПРЧР. Проверени са 3 случая на регистрирани и докладвани нередности и 5 регистрирани сигнали от Агенция по заетостта при МТСП - МЗ по програмата;

- в дирекция „Международно сътрудничество, програми и европейска интеграция” при Агенцията за социално подпомагане - МЗ по ОПРЧР при МТСП. Проверени са 2 сигнала. За проверявания период няма регистрирани и докладвани случаи на нередности;

- в главна дирекция „Европейски фондове и международни проекти” при Агенция по заетостта - МЗ по ОПРЧР при МТСП. Проверени са 5 случая на нередности, регистрирани през проверявания период, като 2 от регистрираните случаи на нередности са докладваните до УО на ОПРЧР със закъснение през следващото тримесечие;

- в главна дирекция „Структурни фондове и международни образователни програми” при МОМН - МЗ по ОПРЧР. За проверявания период в структурата не е поддържан регистър на сигнали за нередности.

7. В главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие” - УО на ОП „Регионално развитие” при МРРБ. Проверени са 4 случая на нередности и 21 регистрирани сигнали за нередности.

8. В главна дирекция „Управление на териториалното сътрудничество” при МРРБ - УО и партнираща страна в програмите за трансгранично сътрудничество. За проверявания период няма регистрирани и докладвани случаи на нередности. Проверен е 1 сигнал за нередност.

9. В дирекция „Европейски фонд за рибарство” при Изпълнителна агенция по рибарство и аквакултури към МЗХ - УО на ОП за развитие на сектор „Рибарство”, както и в Разплащателна агенция в рамките на Държавен фонд „Земеделие” - МЗ на програмата. За проверявания период няма докладвани случаи на нередности, регистриран е един случай, който е под прага на докладване. Проверен е един сигнал за нередност.

13.2. Последващи проверки

1. В дирекция „Централно звено за финансиране и договаряне” при МФ - ИА по програма „ФАР”. Последващата проверка се извърши в съчетание с нова първоначална проверка и нов период на докладвани нередности и регистрирани сигнали за нередности/измами, а именно - първото тримесечие на 2010 г. Проверени са 11 случая на нередности. За проверявания период няма регистрирани сигнали за нередности.

2. В дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност” при МИЕТ - ИА по програма „ФАР”. Последващата проверка се извърши в съчетание с нова първоначална и нов период на докладвани нередности и регистрирани сигнали за нередности/измами, а именно - първото тримесечие на 2011 г. Проверени са 21 случая на нередности. За проверявания период няма регистрирани сигнали за нередности.

3. В отдел „Европейско финансиране”, сектор „Лоши вземания” - Агенция „САПАРД” при ДФЗ. Проверени са 23 случая на нередности.

13.3. Извънпланови проверки

1. По сигнал, получен от сектор „Докладване на нередности” при дирекция АФКОС - МВР се извърши проверка в дирекция „Европейски и международни проекти” - УО по Кохезионния фонд (Регламент № 1164/94) при МОСВ по програма ИСПА. Проверени са 11 случая на нередности.

2. По сигнал, получен от Постоянната работна група по нередностите по случай на нередност с НИМ РК/10/РР011/1 в Изпълнителна агенция за насърчаване на малките и средните предприятия (ИАНМСП) при МИЕТ - МЗ на ОП „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика 2007-2013”, касаещ изпълнението на договор за безвъзмездна финансова помощ № ТМ-02-88/16.09.2008 г., сключен между ИАНМСП и фирма „Ви Ал Ви” ООД, по процедура за предоставяне на БФП № 2007BG161PO003/2.1.1.-01/2007/117. Проверката стартира в края на 2011 г. и продължава към настоящия момент.

13.4. Изводи

Въз основа на извършените през 2011 г. административни проверки могат да бъдат изведени следните изводи, добри практики и насоки за оптимизиране на дейността:

1. Проверените структури спазват основните изисквания на Наредбата, като разполагат с утвърдени Вътрешни правила за установяване, регистриране, докладване, последващи действия и проследяване случаите на нередности и измами; предоставят възможност за подаване на сигнали за нередности на своите Интернет-страници; поддържат и водят Регистър на сигнали за нередности, както и Регистър за нередности и измами по съответната програма; поддържат досиета за всеки случай на установена нередност; препращат по компетентност получените сигнали за нередности и измами в случаите, когато последните не се отнасят до дейността на звеното.

2. Допуснати са пропуски и нарушения, които могат да бъдат отстранени в случай, че бъдат изпълнени отправените препоръки в докладите от извършените проверки, като част от допусканите пропуски и нарушения са следните:

- при получен сигнал за нередност по Структурните и кохезионния фондове не се иницира своевременна проверка по случая за установяване на достоверността на изложените в сигнала обстоятелства, а се извършват единствено планови проверки на различни етапи от изпълнението на проекта;

- липсва навременна актуализация на информацията, попълвана в поддържаните регистри на получените сигнали за нередности (ЦЗФД – МФ, ОПРР- МРРБ), както и задължение за деловодното завеждане на всеки един получен сигнал за нередност, без значение дали е получен по електронен път или на хартиен носител. Това създава трудности при проследяване работата по сигналите;

- към дирекция АФКОС не са докладвани последващите действия и настъпилите промени по вече докладвани случаи на нередности, включващи нова и/или липсваща в предходните уведомления информация (ОПРЧР, ОПРР). В нарушение изискванията на Наредбата към дирекция АФКОС не са докладвани случаи на нередности с настъпило развитие, чрез т. нар. последващи доклади (follow up);

- забавяне при предприемането на мерки от структурите по принудителното възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и неправомерно получени или неправомерно усвоени средства (ЦЗФД - МФ).

3. През отчетния период е установена липса на механизми, чрез които да се иницира проверка в случаите на неотработени сигнали или такива, за които има съмнения, че резултатите от извършените проверки не са обективни. Този проблем е преодолян с приемането на новите текстове на Наредбата, където в чл. 31, т. 3 е предвидена възможност за инициране на проверки съгласно компетентността на органите, администриращи европейски фондове, инструменти и програми, като при необходимост служители от дирекция АФКОС могат да присъстват при извършване на проверките.

4. Част от допусканите пропуски и нарушения при прилагане на процедурите за администриране на нередности се дължаха на празноти в нормативните актове, уреждащи горепосочените процедури и по конкретно в Наредбата. Това наложи изменения в конкретни текстове от Наредбата. За целта беше сформирана Междуведомствена експертна работна група, в която участваха представители от структурите администриращи нередности.

5. За постигане на трайни положителни резултати в цялостния процес по администриране на нередности, във вече проверените структури в кратки срокове от извършените документални проверки следва да се предвиди извършването на последващи такива, в съответствие с разпоредбата на чл. 34 от Наредбата, с оглед проследяване спазването на отправените до проверените структури указания и препоръки към проверените от дирекция АФКОС административни структури.

Предвид гореизложеното и с цел постигане на по-висока ефективност при извършването от сектора проверки е изготвена докладна записка с конкретни предложения за оптимизиране дейността на сектор АКД, разширяване обхвата на извършваните проверки и подобряване качеството на докладите за нередности, получавани в сектор „Докладване на нередности”.

Във връзка с направените констатации от сектор АКД, относно допусканите пропуски и нарушения от проверените структури, служители на сектора са участвали в работата на Междуведомствена експертна работна група, като са иницирали изменения в текстовете на Наредбата и участват в работата на Постоянната работна група по нередностите и извършват проверки по проблемни случаи, поставени за разглеждане от УО на програмите.

V. Оперативни действия на членовете на Съвета в борбата с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС

При осъществяване на дейността си Съветът се подпомага съгласно чл. 9 от ПМС №18/2003 от Дирекция АФКОС, която в изпълнение на нормативно заложената в чл. 150м, т.9 от ППЗМВР задача, осъществява дейност по получаване и регистриране на сигнали за нередности. На интернет страницата на дирекция АФКОС е предоставена възможност всяко лице да подава сигнали за нередности и измами, възникнали във връзка с изпълнението на проекти и програми, финансирани от фондовете на Европейския съюз. През 2011 г. в дирекция АФКОС са получени общо 116 сигнала, от които 23 по пощата или по служебен път, останалите по електронен път на

електронната поща на дирекцията. Повечето от получените през 2011 г. сигнали касаят изпълнението на проекти и програми, финансирани от фондовете на Европейския съюз, както следва: САПАРД-4; ФАР-5; Програма „Развитие на селските райони”-12; Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”-12; Оперативна програма „Конкурентоспособност на българската икономика”-6; Оперативна програма „Околна среда”-3; Оперативна програма „Административен капацитет”-1; Оперативна програма „Регионално развитие”-8; Оперативна програма „Техническа помощ”-11; корупция, конфликт на интереси или други злоупотреби-3. Общо 36 от получените сигнали не попадат в законовите компетенции на дирекция АФКОС и не се отнасят към дейността на Съвета. Дирекция АФКОС е изпратила, след проверка и анализ, по-голямата част от получените сигнали за проверка на компетентните институции: структурите, администриращи европейски фондове и програми, АДФИ, ВКП, ГДКП, ГДБОП. Във връзка с тези сигнали са извършени проверки и са спрени плащания по проекти, финансирани със средства от ЕС, извършени са финансови инспекции, образувани са полицейски и прокурорски преписки. За сравнение през 2010 г. в Дирекция АФКОС са постъпили общо 87 сигнала, от които 17 са подадени по пощата, а останалите са подадени на електронния адрес на дирекцията. От всички подадени сигнали общо 57 са свързани с нередности по програми, финансирани от Европейския съюз.

АДФИ съгласно Закона за държавната финансова инспекция извършва последващ контрол за законосъобразност на бюджетната, финансово-стопанската или отчетната дейност на организациите и лицата, посочени в чл.4 от закона; установява нарушения, както и индикатори за извършени измами; разкрива причинени вреди; осъществява имуществена и административно наказателна отговорност и установява измами и нарушения, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз. Финансовите инспекции се възлагат и извършват по конкретни молби, жалби, сигнали и искания на държавни органи, физически и юридически лица, по постановления на прокуратурата и други. През 2011 година от органите на АДФИ при финансови инспекции са установени и регистрирани 72 случая на нарушения и измами при разходване на средства по програми и фондове на ЕС. От тях 21 случая по Оперативна програма „Регионално развитие”, 26 случая по Оперативна програма „Административен капацитет”, 7 случая по програма ФАР, 1 случай по САПАРД, 9 случая по Оперативна програма „Околна среда”, 3 случая по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, 3 случая по Програмата за развитие на селските райони, 1 случай по Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика” и 1 случай по Оперативна програма „Транспорт”. При наличие на данни за престъпление информацията за установените при финансовите инспекции измами и нарушения се изпраща на органите на прокуратурата по компетентност на основание чл.19 от ЗДФИ. През годината на органите на прокуратурата са изпратени 14 случая на установени измами и нарушения при разходване на средства от ЕС.

Агенцията по обществени поръчки съгласно чл. 19, ал. 2, т. 22 от ЗОП участва в осъществявания от управляващите органи на съответните програми предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове. В тази връзка, в АОП са получени 101 преписки за откриване на процедури за възлагане на поръчки, от тях 29 - за строителство, 15 – за доставки и 57 - за услуги. По 86 от преписките са изготвени доклади за съответствие с изискванията на ЗОП, а по 15 – докладите са в процес на изготвяне.

В ДФЗ са предприети следните оперативни действия:

При предварителен контрол:

- по Директни плащания на площ: съгласно акредитираните процедури всички подадени заявления за съответната кампания са преминали през етап кръстосани административни проверки. Извършени са проверки на място преди плащане от отдел Технически инспекторат на 10 % от подадените заявления за подпомагане;
- По Програмата за развитие на селските райони са извършени 4 960 бр. административни проверки на проекти от отдел “ДПМРСР” и 3 614 бр. административни проверки на заявки за плащане от отдел “ОППМРСР”; извършени са проверки на място преди плащане от отдел Технически инспекторат на 20 % от разходите, финансирани от ЕФЗРСР на годишна база;
- По мерките по Националната програма за подпомагане на лозаро-винарския сектор 2008/2009 – 2013/2014 г. са извършени 100% документални проверки на единни заявления за подпомагане.

Извършени са на 100 % проверки на място на заявления за подпомагане и заявления за плащане от отдел Технически инспекторат;

- По схемата „Училищно мляко” е извършен 100% предварителен контрол Извършени са на 100 % проверки на място на заявления за подпомагане и заявления за плащане от отдел Технически инспекторат;

- По национална програма Пчеларство – са извършени проверки на място от отдел Технически инспекторат на 20 % от бенефициентите;

- По Програмата за развитие на сектор „Рибарство” е извършен предварителен контрол на 34 броя заявки за плащане с обща стойност: 8 083 368.84 лв; Извършени са на 100 % проверки на място на заявления за подпомагане и заявления за плащане от отдел Технически инспекторат;

- По програма САПАРД са извършени 126 бр. проверки преди подаване на заявка за плащане и 188 бр. проверки преди плащане;

- По промоционални програми – Извършени са на 100 % проверки на място на заявления за подпомагане и заявления за плащане от отдел Технически инспекторат;

- По „Плодове и зеленчуци” – на 18.2 % от бенефициентите са извършени проверки на място на заявления за подпомагане и заявления за плащане от отдел Технически инспекторат;

- По схеми за „Захар и изоглюкоза” – извършени са на 100 % проверки на място на заявления за подпомагане и заявления за плащане от отдел Технически инспекторат;

- По „Млечни квоти” – на 2 % от бенефициентите с квота за доставки и 5 % от бенефициентите с квота за директни продажби са извършени проверки на място на заявления за подпомагане и заявления за плащане от отдел Технически инспекторат;

- По „Полски култури” – на 100 % от бенефициентите са извършени проверки на място на заявления за подпомагане и заявления за плащане от отдел Технически инспекторат;

- По схема “Училищно мляко” - Извършени са на 100 % проверки на място на заявления за подпомагане и заявления за плащане от отдел Технически инспекторат;

При последващ контрол:

В отдел „Противодействие на измамите и вътрешен контрол” са постъпили за разглеждане 303 случая със съмнения за нарушения и измама. Сезирани са компетентните органи в 43 случая.

От тях:

- 286, касаещи работата на Разплащателната агенция. Сезирани са компетентните органи за 38 случая;

- 17, касаещи работата по програма САПАРД. Сезирани са компетентните органи за 5 случая;

- По схемата „Училищно мляко” е извършен 100% последващ контрол на одобрени изкупвачи;

- По Програма САПАРД са извършени 846 бр. самостоятелни проверки и 12 бр. проверки съвместно с ЕК и Македонската Агенция;

- По схемите за „Захар и изоглюкоза” е извършен 100% последващ контрол;

- Последващ контрол в рамките на ЕФГЗ, по смисъла на Регламент 485/2008г. Извършени са 28 бр. проверки за контролния период 2010 г./2011 г. За контролния период 2011г./2012 г., който тече и в момента са приключили 28 бр. проверки. Работата по плана за проверки в контролния период 2011 г./2012 г. продължава по график;

- По Програмата за развитие на селските райони при възникнало съмнение за измама или нередност при проверка на заявките за плащане на бенефициенти са подадени през 2011 г. 6 броя доклади до отдел „Противодействие на измамите и вътрешен контрол”;

- Извършени са проверки на място след плащане от отдел Технически инспекторат на 5 % от разходите, финансирани от ЕФЗРСР на годишна база;

Контрол след възстановяване на средствата:

Съгласно разписаните процедури, в рамките на пет години след изплащане на помощта Фондът извършва наблюдение на извършените инвестиции, като при установяване на нарушения предприема корективни мерки съгласно европейското и национално законодателство.

- брой разследвани случаи - обща стойност на средствата:

- Разплащателна агенция

През 2011 г. при дейността на Разплащателната агенция са регистрирани 5895 нови нарушения, от които 5 816 с финансови последици на обща стойност 19 753 770.13 лв. Сумата на предотвратените злоупотреби със средствата на ЕС възлиза на 9 801 275.46 лв. Възстановените средства са в размер на 14 757 566.57 лв.

- Програма САПАРД

Разследваните през 2011 г. случаи са 18 бр. От тях 14 са с финансови последици на стойност 7 107 226,66 лв. и 4 са без финансови последици, като предотвратените злоупотреби са в размер на 1 404 409,15 лв. Случаите приключили с присъда за 2011 г. са 6 бр., като наложената санкция е административно наказание.

По 83 случая има влязъл в сила съдебен акт, съгласно който е наложена глоба и бенефициентите са освободени от наказателна отговорност на основание чл. 78а от НК с налагане на административно наказание.

В МТИТС Управляващият орган на ОП „Транспорт“ 2007-2013 г. и на КФ, Регламент 1164/94 на основание разписани процедурни и правила в своята работа осъществява ежедневни проверки на представените документи от бенефициентите по ОПТ и от междинните звена по програма ИСПА. В дирекция „Координация на програми и проекти“ работи отдел „Предварителен контрол“, който осъществява:

Предварителен контрол преди публикуване на Индикативната годишна работна програма;

Предварителен контрол на договорите/заповедите за отпускане на БФП;

Предварителен контрол върху документацията на провежданите обществени поръчки в съответствие със заложените в нормативните актове изисквания, отнасящи се до извършването на предварителен контрол върху процедурите за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средствата от европейските фондове /Закон за обществените поръчки, Правилник за прилагане на ЗОП, Наредбата за осъществяване на предварителен контрол върху процедури за обществени поръчки, финансирани напълно или частично със средства от европейските фондове, както и Процедурния наръчник за управление и изпълнение на ОПТ 2007-2013 г.

Отдел „Предварителен контрол“ осъществява предварителен/последващ контрол на документацията по работата на комисиите за избор на изпълнители на обществени поръчки.

В МТСП в процеса по управление на средствата от ЕС УО/МЗ/ИА осъществяват административни проверки в хода на всеки от процесите, свързан с възлагането и изпълнението на сключените договори.

Осъществява се предварителен контрол в рамките на договарящия орган и от страна на УО спрямо делегираните на МЗ оси в процеса на програмиране на критериите за избор на операции; преди публикуване на пакета документи за кандидатстване; в процеса на оценка на проектни предложения и върху оценителен доклад; в процеса по изпълнение на договорите предварителният контрол се извършва върху тръжната документация, изготвяна от бенефициентите на БФП.

Осъществява се последващ контрол от страна на договарящия орган върху всеки сключен договор при проследяване устойчивостта на дейностите и резултатите.

Видът и обхватът на контрола след възстановяване на средствата е идентичен на вида и обхвата на последващия контрол по предходната подточка.

През 2011 г. обект на разследване като подозрение за измама от съответните контролни и/или съдебни органи са били общо 12 случая. Предвид факта, че при образувано досъдебно или съдебно наказателно производство е невъзможно да се определи точна стойност на засегнатите разходи, общата стойност на средствата по разследваните случаи ще бъде ясна на по-късен етап.

По ОП РЧР има един случай, който е приключил с оправдателна присъда. По програма ФАР по един случай има сключено съдебно споразумение, с което обвиняемият се признава за виновен с произтичащите от това последици, а по втори случай досъдебното производство е прекратено поради смърт на деца.

В АПИ са разработени правила и процедури за ефективно прилагане на системите за финансово управление и контрол. Проследява се изпълнението на мерките, заложиени в плановете за управление на риска. Изготвен е Доклад за състоянието на СФУКПС в АПИ за 2011 г. При осъществяване на предварителен контрол инспекторите в отдел „Контролни дейности“ извършват предварителен контрол на всеки етап от провеждане на процедурите за обществени поръчки, чрез контролни листа. За 2011 г. са извършени общо 722 проверки, 472 от които са по процедури за изпълнение на проекти с европейско финансиране. Проверките включват както следва: Документации за обществени поръчки – 78 бр. контролни листа; Отговори на въпроси по

документации за обществени поръчки – 120 бр. контролни листа; Заповеди за оценителни комисии - 106 бр. контролни листа; Протоколи на комисии по обществени поръчки - 103 бр. контролни листа; Решения по процедури за определяне на изпълнители на обществени поръчки - 94 бр. контролни листа; Договори с изпълнители на обществени поръчки – 171 бр. контролни листа; Промяна на договор – 19 бр. контролни листа; Проект на решение за прекратяване на процедура – 6 бр. контролни листа; Предварителни обявления – 11 бр. контролни листа; Степен на готовност на инфраструктурен проект – 14 бр. контролни листа.

При последващ контрол преди разплащане на всеки сертификат за извършена работа и на фактурата към него се извършва документална проверка от инспектор от отдел „Мониторинг и оценка на риска” и финансов контролор от отдел „Контролни дейности”. През 2011 г. са проверени 223 сертификата и 306 фактури по проекти с европейско финансиране. Проверките на място са основен инструмент при контрола на изпълнението на проекти, финансирани със средства от ЕС. Извършени са 90 проверки на място и са подготвени доклади за напредъка спрямо предвидения график за изпълнение на строително-монтажните работи и степента на осъществяване на ефективен контрол. Проектите, съфинансирани от ЕС, се проверяват от служителите в дирекция ”Вътрешен одит”. През 2011 г. е извършена проверка по ОП ”Регионално развитие”, като обект на проверката са проведените тръжни процедури, строителството и строителния надзор по I-ви етап от ОПРР и резултатите са отразени в два одитни доклада. Изготвен е и одитен доклад с проследяване изпълнението на всички одитни препоръки по ОПРР. По ОП ”Транспорт” са изготвени 4 одитни доклада, като обект на проверките са проведените тръжните процедури, строителството, финансовите плащания и счетоводното отчитане за АМ ”Тракия” лот 2, 3 и 4; АМ ”Марица”, лот 2. Изготвен е и одитен доклад за проследяване изпълнението на всички одитни препоръки по ОПТ. През месец декември 2011 г. са стартирали 2 одитни проверки по ОП ”Транспорт”, които ще приключат през 2012 г. Проверяват се тръжните процедури за АМ ”Хемус”, участък СОП п.в. Яна и обект Е-85, I-5, изграждане на участък ”Кърджали – Подкова”

През 2011 г. в Агенция „Пътна инфраструктура” не са възстановявани средства във връзка с неправомерно платени суми.

В МЗХ през 2011 г. са извършени 80 проверки на място по проекти на бенефициентите по мярка 431.2 „Придобиване на умения и постигане на обществена активност за териториите на потенциални местни инициативни групи” от ПРСР.

При предварителен контрол: Комисия, определена със заповед на министъра на земеделието и храните за оценка на заявления за одобрение на местни инициативни групи и техните стратегии за местно развитие по мярка 41 „Прилагане на стратегиите за местно развитие” и мярка 431.1 „Придобиване на умения и постигане на обществена активност на териториите на местни инициативни групи, прилагащи стратегии за местно развитие” от ПРСР извърши (100%) 34 проверки на място за осъществяване на предварителен контрол за установяване на декларираните обстоятелства.

В МИЕТ през 2011 г. експерти от отдел „Вътрешен контрол и управление на риска в дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност”, УО на ОП „Конкурентоспособност” са извършили „Проверка на място” при служителите по нередности в МЗ. Целта на проверката е да се установи спазването на изградените системи за управление и контрол на МЗ в частта администриране и докладване на нередности, регистриране на сигнали в съответствие с установените процедури, съгласно наръчника по ОПК, както и извадков преглед на документация. Въз основа на проверката е изготвен протокол с констатации и препоръки, както и срок за отстраняването им. До края на 2011 г. препоръките са изпълнени и пропуските са отстранени. През 2011 г. в Регистъра на получени сигнали за нередности и измами на УО са регистрирани общо 14 сигнала за нередности. По всеки един от тях УО е предприел проверка и 12 от тях са приключени с доклад до Ръководителя на УО. Изготвени са още 2 доклада до Ръководителя на УО с предложение сигналите също да бъдат приключени. През 2011 г. в Регистъра на получени сигнали за нередности и измами на МЗ са регистрирани общо 41 сигнала за нередности. След регистриране на сигналите в МЗ са предприети административни проверки на фактите и обстоятелствата по всеки един от тях. Към 31.12.2011 г. са приключени 40 бр. от регистрираните през периода сигнали. Съгласно процедурата, МЗ е изпратило до УО

уведомление за всеки един от сигналите в определените срокове. Преобладаваща част от сигналите са подадени от служители на Междинното звено. Съмненията за извършени нарушения са възникнали при преглед на междинни или финални технически и финансови отчети, както и при съгласуване на документация (процедури и договори за доставка на стоки и услуги с поддоставчици), свързана с изпълнението на проекта. При извършените проверки, по два от сигналите са регистрирани нередности. Нередностите са с финансово изражение. При едната установената недължимо платена сума е в размер на 15 807.40 лв. Изпратена е покана за доброволно възстановяване на сумата и дължимата лихва. Бенефициентът не е възстановил сумата в рамките на посочения срок. Случаят е предаден на Националната агенция за приходите за принудително събиране. До момента не са възстановени никакви средства. Платените по договора средства са включени в сертификационен доклад и одобрени от ЕК. При другата нередност установената недължимо платена сума е 91 257.13 лв. Изпратена е покана за доброволно възстановяване на сумата и дължимата лихва. Сумата не е възстановена в рамките на посочения срок. Случаят е предаден на Националната агенция за приходите за принудително събиране. До момента не са възстановени никакви средства. Сумата не е сертифицирана от дирекция НФ-СО. През януари 2011 г. Междинното звено е изпратило покана за доброволно възстановяване на недължимо платена сума, следствие регистрирана нередност в края на 2010 г. с финансово изражение 6 812.70 лв. Бенефициентът не е възстановил сумата в рамките на посочения срок и случаят е предаден на Националната агенция за приходите за принудително събиране. Към 31.12.2011 г. са възстановени общо 5 000 лв., от които главница 4498, 67 лв и дължимата лихва 501.33 лв.

Основната част от сигналите за съмнение за нередности са регистрирани по Процедура за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ 2007BG161PO003/1.1.1-01/2007 „Подкрепа за създаване и развитие на стартиращи иновативни предприятия”. Естеството на съмненията за нередности е нарушение на чл. 4 „Конфликт на интереси” и свързаното с прилагането му право на Общността и националното законодателство.

На второ място са сигналите, свързани с нарушения на процедурите за избор на изпълнител съгласно Постановление на № 55 на Министерския съвет от 12 март 2007 г., при което се налагат финансови корекции на основание чл. 98 от Регламент (ЕО)1605/2006 г. на Съвета и Постановление № 134 на Министерския съвет от 5 юли 2010 г., с което е приета методология за налагане на финансови корекции.

На трето място са сигналите, свързани с подадени декларации за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от Закона за малките и средните предприятия. За всички кандидати, отстранени на етап оценка на проектните предложения, по процедура BG161PO003-2.1.06 "Технологична модернизация в малки и средни предприятия" и процедура BG161PO003-2.1.08 "Покриване на международно признати стандарти", на основание подаване на невярна информация в декларация за обстоятелствата по чл. 3 и чл. 4 от ЗМСП и свързаната с това наказателна отговорност по чл. 313 от НК, през 2011 г. са подадени сигнали по надлежния ред до съответната прокуратура.

В рамките на проверките от служителите по нередностите са извършени 5 бр. извънпланови и внезапни проверки на място, в производствените бази на бенефициенти. При необходимост, проверките на място се извършвани от съвместни екипи с експерти от дирекция „Европейски фондове за конкурентоспособност”, сектор „Вътрешен контрол и управление на риска”. Два от сигналите са регистрирани на база на публикации в медии за съмнение за извършени нарушения. В сравнение с 2010 г. броят на регистрираните сигнали е намалял с над 20 %. През отчетния период не са констатирани многократно повтарящи се нередности и такива със системен характер.

При предварителен контрол: Междинното звено извършва предварителна проверка по отношение на съмненията за нарушения, класифициращи се като нередности, както и на корективните мерки и действия, свързани с установените нарушения. Междинното звено извършва предварителен контрол преди авансови, междинни или финални плащания по договорите, сключени по приоритетна ос 1 и 2 от ОП „Конкурентоспособност”, за липса на неприключени сигнали за нередност, или липса на незакрити нередности. Проверките се отразяват в контролен лист от Наръчника по ОП „Конкурентоспособност”. Въз основа на Регламент (ЕО, ЕВРОАТОМ) № 1302/2008 на Комисията относно Централната база данни за отстраняванията (ЦБДО), с оглед чл. 95 от Регламент № 1605 (ЕО, ЕВРОАТОМ)/2002 за

прилагане на Финансовия Регламент, приложим за общия бюджет на ЕО Междинното звено извършва проверка на бенефициентите и избраните доставчици на стоки и услуги. Проверката се отразява също в контролен лист. Междинното звено извършва предварителна проверка в ЦБДО съгласно Регламент (ЕО, ЕВРОАТОМ) № 1302/2008 при одобрение на Решение за избор на изпълнители от проведени процедури за избор на доставчик, съгласно ПМС № 55/2007 г. Проверката се отразява в контролни листа. Преди подписване на договорите за безвъзмездна финансова помощ, Междинното звено извършва проверка в ЦБДО съгласно Регламент (ЕО, ЕВРОАТОМ) № 1302/2008 на всеки един от кандидатите, предложени от екипа по договаряне за сключване на договор. Проверката се удостоверява в контролен лист.

Управляващият орган осъществява методически контрол върху действията на Междинното звено по администриране на нередностите, във връзка с получените уведомления за всеки сигнал.

При последващ контрол: Междинното звено извършва последващ контрол върху изпълнение от страна на бенефициентите на корективните мерки, във връзка с отстраняване на нередностите и недопускане на бъдещи такива.

Управляващият орган извършва последващ контрол по отношение на корективните мерки и действия, свързани с установените нарушения. Последващият контрол се извършва преди да бъде одобрено искането за средства по междинен или финален отчет по договор, при изпълнението на който е бил регистриран сигнал за съмнение за нередност.

В МОСВ през 2011г. от МЗ и УО са извършени общо 142 проверки на място на проекти, финансирани по ОПОС.

При предварителен контрол през 2011г. УО по КФ (Регламент 1164/94) е извършил 137 проверки на документи, които се изготвят на различни етапи от процедурите по възлагане на обществени поръчки (от подготовка на документация до сключване на договор).

Последващ контрол се извършва върху 100% от документацията за обществени поръчки по ОПОС. УО по КФ (Регламент 1164/94) не извършва последващ контрол по процедурите за обществени поръчки, тъй като всички документи се проверяват преди подписването им.

В МРРБ като резултат от дейността на ГД „УТС“ в областта на борбата с нередности и измами, засягащи финансовите интереси на ЕС са разкрити и предприети действия за коригиране на 3 случая на нередности през отчетната 2011 г., възлизащи на 212 370 евро. По 13 случая на нередности, регистрирани в предходни периоди, са предприети действия за информиране на НАП, с цел установяване и събиране на частни държавни вземания на стойност 1 203 912 евро, от които 938 833,54 евро финансиране по Програма ФАР и 265 078,96 евро национално съфинансиране.

Съгласно Наръчника за управление и изпълнение на Оперативна програма „Регионално развитие“ УО на ОПРР осъществява контрол върху процедурите за избор на изпълнители от страна на бенефициентите на Оперативна програма „Регионално развитие“, като контролът се осъществява чрез:

1. Предварителен контрол на документацията за участие в процедури за избор на изпълнители.
2. Предварителен контрол по реда на чл.20а от Закона за обществените поръчки (ЗОП).
3. Изпращане на наблюдатели в комисиите за избор на изпълнители.
4. Последващ контрол на процедурите за определяне на изпълнител.

През отчетната 2011 г., по Оперативна програма „Регионално развитие“ са регистрирани 62 нередности, като по случаите на нередности са предприети и съответните действия. Всички нередности и последващото развитие по тях са докладвани чрез електронната система IMS, предоставена от Европейската служба за борба с измамите.

МУСЕС: Всяко искане за плащане по ОПТП подлежи на контрол от страна на УО относно законосъобразността и целесъобразността на извършените разходи. Контролът включва, както документални проверки така и проверки „на място“ с цел установяване на недопустими разходи и защита на финансовите интереси на ЕС. От началото на 2011 г. освен задължителния предварителен контрол на процедурите за обществени поръчки, които попадат в хипотезата на чл. 19, ал. 2, т. 22 от ЗОП, който всички Управляващи органи осъществяват, съгласно Общите условия на ОПТП, УО на ОПТП осъществява и самостоятелно задължителен предварителен контрол във всички случаи на възлагане на обществени поръчки по проекти, финансирани по ОПТП за доставки или услуги, когато прогнозната стойност на поръчката е равна или по-висока

от посочените в Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и Съвета. Освен предварителния контрол заложен в Общите условия, УО на ОПТП осъществява и проверки на проведените процедури за обществени поръчки преди извършване на всяко едно плащане към бенефициентите (ако в разходите са включени такива, които са разходвани чрез избор на изпълнител съобразно разпоредбите на ЗОП и НВМОП), включително чрез извършване на проверки на място при бенефициентите. При условие, че в исканията за плащане са включени разходи, които не са извършени след провеждането на процедура за избор на изпълнител съгласно ЗОП и предвид факта, че всички бенефициенти на ОПТП се явяват възложители на обществени поръчки съгласно чл. 7 от ЗОП, УО на ОПТП извършва проверка относно необходимостта от провеждане на процедура за обществена поръчка за съответния разход.

С цел минимизиране на грешките и превенция на нередностите УО на ОПТП съгласува предварително и предоставя, при поискване от страна на бенефициентите становища по документации за участие в процедури за възлагане на обществени поръчки, които са на стойности под тези, за които се извършва задължителен предварителен контрол.

През 2011 г. са разследвани общо 18 сигнала за нередности, като са регистрирани 4 нередности на обща стойност 27 073.17 лв. съответно 3 от тях са приключени поради възстановяване на средствата от бенефициента на обща стойност 7 273.19 лв.

МФ: През 2011г. дирекция „Национален фонд” е извършила самостоятелно 30 бр. планови/регулярни проверки на място и 8 бр. извънредни проверки на място, както и 21 бр. проверки при бенефициент съвместно с УО.

Предварителен контрол: през 2011 г. УО на ОПАК е извършил предварителен контрол на 92 бр. проекти на документации за възлагане на обществени поръчки, с което е предотвратил извършването на значителен брой нередности в резултат на предоставените от извършения предварителен контрол препоръки на бенефициентите.

Последващ контрол: През 2011 г. УО на ОПАК е извършил проверка на 367 бр. проведени процедури за избор на изпълнител от страна на бенефициентите по ОПАК, в т.ч. по реда на ЗОП/НВМОП и ПМС № 55/2007, като в резултат на извършения последващ контрол е предотвратил възстановяването от оперативната програма на неправомерно извършени от бенефициенти разходи. Проверките от страна на външни национални и европейски одитни органи са 20 на брой. 42 са извършените финансови инспекции по ОПАК от АДФИ.

Контрол след възстановяване на средствата: Финансов контрол от СО - При проверка на Доклад по сертификация (ДС) от УО и преди изпращане на Сертификат, отчет за разходите и Заявление за междинно плащане към ЕК, СО извършва преглед на всички възстановени суми от бенефициенти и дали правилно са отразени в ДС. При наличие на пропуски от страна на УО, СО преценява и при необходимост коригира размера на сумите за сертификация с неотразените от УО възстановени суми.

Счетоводна отчетност на СО - Ежемесечно равнение на нередностите с цел уеднаквяване между информацията за начислените / възстановени нередности в счетоводната система на СО, УО и информацията за дължимите/възстановени суми по нередности в ИСУН за всеки един случай на нередност. Проверката се извършва след получаване на месечна оборотна ведомост за равнение на обороти и салда от УО и потвърждаване коректността на информацията в нея.

ОПАК: 16 от регистрираните през 2011 г. нередности по ОПАК са установени въз основа на осъществен контрол след възстановяване на средствата (сертифицирани разходи). Регистрираните през 2011 г. сигнали са по отношение на разходи в процес на верификация, поради което не попадат в настоящата категория.

През 2011 г. служители на УО на ОПАК са извършили проверки и вътрешни разследвания във връзка с 18 сигнала (по 11 от тях има приключили - с отказ за образуване на наказателно производство) или неприключили разследвания/наказателни производства) и 20 нередности (по 6 от които са водени или се водят наказателни производства), като общата стойност на установените като неправомерни разходи възлиза на 1 393 398,34 лв. (637 797,33 лв. за разследваните от компетентните органи случаи).

През 2011 г. са извършени 2 проверки на място от ОЛАФ с участието на експерти от УО на ОПАК.

Националната агенция за приходите (НАП) в качеството си на орган по приходите е отговорна за опазване на приходната част на Републиканския бюджет, от който се отчисляват и попълват част от собствените ресурси на ЕС /под формата на членски внос от държавите - членки на база ДДС и БНД/, както и за принудителното събиране на неправомерно отпуснатите, разходвани и дължими средства по фондове и програми на ЕС, в т.ч. с национално съфинансиране и/или свързани изцяло с „традиционните собствени ресурси”, съставляващи приходната част в общия бюджет на ЕС. В тази връзка през 2011 г. НАП е провела съвместни действия с органите на ДАНС и МВР за контрол и взаимодействие в борбата с данъчно – осигурителните и икономически измами, нанасящи щета на държавния бюджет, както и приоритетен контрол /проверки и ревизии/ на производствени, стопански и търговски обекти на задължени лица от „рискови браншове” съвместно с органите на Агенция „Митници” и Главна инспекция по труда, с цел ефективно противодействие на опитите за прикриване на печалби и/или укриване на реализирани приходи и дължим ДДС. В тази връзка, през 2011 г. са възложени 739 броя ревизии на задължени лица, потенциални участници в организирани схеми за извършване на ДДС измами. За периода са издадени 12 721 ревизионни акта (РА), в т.ч. 262 броя по инициатива на Дирекция ”РОС”. Общият размер на допълнително разкритите приходи по всички РА е 2 955 913 000 лв. В процес на обжалване са 161 ревизионни акта с установени задължения 182 215 000 лв. във връзка с идентифицираните случаи на измама по доклади на Дирекция „РОС”. За периода 01.01.2011 – 31.12.2011 г. са локализиран общо 397 случая на организирани и фискалнозначими измами в национален аспект с очакван ефект 647 863 771 лв. от предприетите мерки за третиране в хода на образуваните административни производства.

По отношение на възложените ревизии по искане на Прокуратурата – през 2011 г. са възложени общо 456 ревизии, в т.ч. 188 на юридически лица и 268 на физически лица. Издадени са 114 РА, с които са установени задължения общо в размер на 7 851 682 лв., в т.ч. 49 РА са на юридически лица с установени задължения в размер на 5 120 117 лв. и 65 РА на физически лица с установени задължения в размер на 2 731 565 лв. Внесените суми по тези ревизионни актове са 501 024 лв. По отношение на постановления с искания за предоставяне на информация – предоставени са изисканите документи и информация за 1 330 лица за 2011 г. По отношение на постановления, с които са възложени проверки, са възложени 234 бр. проверки, в т.ч. на 100 юридически лица и 134 на физически лица, от които са приключили 68 бр. проверки на юридически лица и 50 бр. проверки на физически лица. От приключилите 118 проверки са възложени ревизии на 15 задължени лица.

В изпълнение на задълженията си по ДОПК, ГПК, ЗУДБ и ПМС №18/2003 г., НАП предприема действия за приоритетно събиране на съответните „публични” и „частни” държавни вземания по постъпилите искания на Управляващите европейските средства органи. По компетентност, от дирекция „Частни държавни вземания” към НАП, през 2011 г. са събрани 614 168,09 лева по Програма САПАРД и 320 470,55 лева по други програми, финансирани със средства от Европейски съюз. От страна на дирекция „Събиране” е създадена необходимата организация за събиране на дължимите средства по фондове и програми и/или свързани с „традиционните собствени ресурси” на ЕС, като за целта са издадени Указания с изх. № 04-19-1290/10#/2/22.02.2011 г. и изх. № 04-19-489#2/11.08.2011 г. на Изпълнителния директор на НАП. За тези вземания, които са определени като публични, през 2011 г. в НАП няма постъпили искания от Управляващ орган, съответно няма реализирани /събрани суми.

Проведени са контролни действия от страна на НАП, съвместно с Агенция “Митници”, спрямо рискови за двете институции браншове и лица, регистрирани по ЗАДС и ЗДДС за повишаване на приходите от ДДС и акциз, съгласно двустранно подписаната „Инструкция за взаимодействие и текущ обмен на информация между АМ и НАП”. В резултат на предприетите действия за «анализ на риска» са предприети съвместни проверки на идентифицирани задължени лица с „рисков профил” и/или търгуващи с акцизни стоки – горива, алкохол, като съвместните екипи от служители на НАП и АМ упражняват двустранен контрол на национално и регионално ниво, съобразно приоритетите на двете организации. През 2011 г. са проведени двустранни работни срещи на служителите от специализираните дирекции на АМ и НАП, както и е сформирана междуведомствена работна група с участието на представители на двете агенции и МФ, относно създаване на нова информационна система за контрол на течните горива.

От страна на Агенция „Митници“ във връзка със зачестилите в последните години случаи на незаконно приключване на транзитни операции за стоки с високи ставки на митото (чесън, пресен лук, гъби и пилешко месо) през 2011 г. е осъществена оперативната мониторингова фаза на съвместна митническа операция COYOTE, организирана и координирана от ОЛАФ. По време на операцията се осъществяваше преглед и анализ на транзитни операции с горепосочените стоки, като са извършвани и проверки на селектирани транзитни операции за трети страни в изходящото митническо учреждение. Оперативната фаза продължи два месеца. В този период ежеседмично се обменя информация с ОЛАФ за регистрираните транзитни операции с изброените стоки, чрез Системата за борба с измамите (AFIS) на ОЛАФ – MAB-mail.

Съвместно с ОЛАФ е проведена и митническа операция FIREBLADE, насочена срещу сухопътния трафик на фалшиви стоки от трети страни към Общността.

Проведена е и съвместна митническа операция BARREL, координирана от Полша и ОЛАФ. Целта на операцията е предотвратяване на въвеждането на контрабандни тютюневи изделия и на прекурсори за наркотични вещества по жп трафик. В рамките на операцията от БМА са задържани 43 520 къса цигари с чуждестранен акцизен бандерол.

Контролните органи на Държавна агенция „Национална сигурност“ от състава на дирекция „Финансово разузнаване“ през 2011 г. са извършили 96 проверки на място на задължени лица по чл.3, ал.2 от ЗМИП, по прилагане на Закона за мерките срещу изпирането на пари. В рамките на тези проверки се следи и за възможни злоупотреби със средства на ЕС. По време на проверките задължените лица попълват също специално разработен въпросник, който цели да определи риска от злоупотреби със средства на ЕС. По време на проверките е установен един случай на съмнение за евентуална злоупотреба със средства на ЕС, като САДФР е подала сигнал в съответствие с чл. 4 от Наредбата за определяне на процедурите за администриране на нередности по фондове и програми, съфинансирани от Европейския съюз.

В МВР - Главна дирекция „Криминална полиция“ през 2011 г. са образувани 85 бр. преписки, касаещи извършени престъпления, засягащи финансовите интереси на ЕС, от които 65 бр. са приключени поради липса на данни за извършено престъпление, а по 20 бр. от случаите работата продължава съвместно с органите на прокуратурата. Разследванията са извършени под надзора и ръководството на прокуратурата. За разследване на престъпления против финансовата система на Европейския съюз на територията на страната са създавани и специализирани съвместни екипи.

В МВР - Главна дирекция „Гранична полиция“ през 2011 година са заведени следните досъдебни производства по чл. 242 и 234 от НК/Контрабанда и разпространение на акцизни стоки без бандерол/:

- 229 досъдебни производства по общия ред, от които 180 са приключени с мнение за съд;
- 29 бързи производства, приключили с присъда;
- 8 незабавни производства, приключили с присъда.

Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ към министъра на финансите е Одитен орган за всички оперативните програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд и Европейския фонд за рибарство, както и за други програми, по които България получава финансиране.

За 2011 г. Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ изпълни следните задачи:

1. Оценка на съответствието.

Като орган за оценка на съответствието на системите за управление и контрол по Програмите за Транс-гранично сътрудничество Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ в периода февруари – март 2011 г. извърши одит за оценка на съответствието по Програмата за Транс-гранично сътрудничество България – Сърбия. Пакетът с документи е изпратен на Европейската комисия за одобряване на 31 март 2011 г. и с писмо от 18 май 2011 г. ЕК даде положителна оценка за съответствие на системите за управление и контрол по програмата. С тази оценка успешно приключи ангажиментът на Агенцията да изрази мнение за съответствието на системите за управление и контрол по всичките единадесет оперативни програми, за които е Одитен орган.

2. Одити на операциите/проектите по оперативните програми

През 2011 г. Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС” извърши одити на операциите по седем Оперативни програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд, Европейския социален фонд и Европейския фонд за рибарство. Тъй като през 2010 г. няма сертифицирани разходи по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” и по трите програми за Транс-гранично сътрудничество България – Македония, България – Турция и България – Сърбия, одити на операциите по тези програми не са извършвани. През втората половина на 2011 г. стартира одит на операциите по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси” за сертифицирани разходи през 2011 г.

Изводът, който може да се направи от вторите одити на операциите е, че в резултат на предприетите корективни действия от страна на Управляващите органи, Междинните звена и Сертифициращия орган и подобрения контрол върху обществените поръчки, значително е намалял процентът на грешки с финансово влияние при изразходването на средствата от Европейския съюз.

3. Системни одити

През първата половина на 2011 г. успешно приключиха стартиралите през 2010 г. шест системни одити по Оперативните програми: „Транспорт”, „Техническа помощ”, „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, „Развитие на човешките ресурси”, „Регионално развитие” и „Административен капацитет”, а системният одит по Оперативна програма „Регионално развитие” приключи на 20 юли 2011 г. Всички одитни доклади са представени на Европейската комисия чрез системата SFC 2007 .

През второто полугодие стартираха нови системни одити по посочените оперативни програми, както и по Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство”. Фактическите проверки приключиха в края на 2011 г., а предварителните резултати са в процес на комуникиране с Управляващите органи.

През месец декември 2011 г. приключи изпълнението на системен одит на Сертифициращия орган по Оперативната програма за развитие на сектор „Рибарство”. Системите за управление и контрол на Сертифициращия орган по тази програма са оценени като ефективно функциониращи (ниво 2 „Работи, но са необходими някои подобрения“).

През месец декември 2011 г. Одитният орган издаде окончателния доклад за приключилия хоризонтален системен одит на Сертифициращия орган за всички оперативни програми (без Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство”) – дирекция „Национален фонд” в Министерство на финансите. Системите за управление и контрол на Сертифициращия орган са оценени като адекватни и ефективно функциониращи (ниво 1 „Работи добре, необходими са незначителни подобрения“).

На 5 май 2011 г. Одитният орган издаде окончателния доклад за приключилия хоризонтален системен одит на ИТ системите (SAP и ИСУН), използвани за управление, наблюдение и счетоводство на седемте оперативни програми, съфинансирани от Европейския фонд за регионално развитие, Кохезионния фонд и Европейския социален фонд с цел оценка на тяхната ефективност. Системите за управление и контрол на посочените ИТ системи са оценени като ефективно функциониращи (ниво 2 „Работи, но са необходими някои подобрения“).

4. Одити на системите по Програмите за Транс-гранично сътрудничество България – Македония, България – Турция и България – Сърбия.

През втората половина на 2011 г. са извършени и приключени първите системни одити по трите програми за Транс-гранично сътрудничество - Програмите за Транс-гранично сътрудничество България – Македония, България – Турция и България – Сърбия. На база извършените проверки системите за управление и контрол на посочените програми за Транс-гранично сътрудничество са оценени като ефективно функциониращи (ниво 2 „Работи, но са необходими някои подобрения“).

5. Годишни контролни доклади и одиторско мнение.

Като Одитен орган Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС” има задължението ежегодно да обобщава извършената одиторска работа по всяка оперативна програма и да изготвя и изпраща на Европейската комисия годишни контролни доклади и одиторско мнение. През месец декември са изготвени и изпратени на Европейската комисия чрез системата SFC годишни контролни доклади по всичките осем основни оперативни програми: Оперативна програма „Регионално развитие”, Оперативна програма „Транспорт”, Оперативна програма „Техническа

помощ”, Оперативна програма „Развитие на конкурентоспособността на българската икономика”, Оперативна програма „Околна среда”, Оперативна програма „Административен капацитет”, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси”, Оперативна програма за развитие на сектор „Рибарство” и програмите за Транс-гранично сътрудничество България – Македония, България – Турция и България – Сърбия. За всички оперативни програми нивото на установените грешки в одитите на операциите е под допустимите 2 % праг на същественост. Тези резултати, анализирани заедно с резултатите от системните одити дадоха основание да бъде изразено одиторско мнение за всичките осем оперативни програми и програмите за Транс-гранично сътрудничество България – Македония, България – Турция и България – Сърбия, че в рамките на периода от 1 януари 2010 г. до 31 декември 2010 г. установените системи за управление и контрол са работили ефективно, така че да дават разумна увереност за точността на представените пред комисията отчети на разходите и оттам за законосъобразността и редовността на подчинените им транзакции.

6. Резюме на одитната дейност през 2011 г. на Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС” по Програма ИСПА, САПАРД и други програми.

В съответствие с Годишния план за 2011 г. Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС” изпълни следните ангажименти:

- Финализира изпълнението на 1 системен одит и 13 одита на проекти по програма ИСПА/Кохезионен фонд в сектор „Околна среда“, стартирали в края на 2010 г.;
- Финализира изпълнението на 1 системен одит и 2 одита на проекти по програма ИСПА/Кохезионен фонд в сектор „Транспорт“, стартирали в края на 2010 г.
- Издаде 1 декларация за приключване на проект по програма ИСПА в сектор „Околна среда“;
- Стартира изпълнението на 12 одита за издаване на декларация за приключване на проекти в сектор „Околна среда“ и сектор „Транспорт“ по програма ИСПА/Кохезионен фонд;
- Извърши 1 системен одит на Разплащателния орган по програма ИСПА/Кохезионен фонд;
- Извърши одит на проекти и одит на системите по Фонд „Връщане“;
- проследи предприетите действия за изпълнение на дадените препоръки по програма САПАРД за сертификация 2009 г.;
- извърши одит за издаване на допълнителен одитен доклад за сертификат по САПАРД за 2009 г.;
- приключи два одита на системите по програмата за Трансгранично сътрудничество България – Румъния;

7. Окончателен доклад по инструмента Шенген.

С цел издаването на окончателен доклад по инструмента Шенген през първо полугодие на 2011 г. ИА „Одит на средствата от ЕС” извърши извадкова проверка и един системен одит. В обхвата на ангажимента попаднаха Управляващият орган: Комитет за управление, наблюдение и контрол на Инструмента Шенген, Изпълнителна агенция: дирекция „Централно звено за финансиране и договаряне“ на Министерството на финансите, Сертифициращият орган: дирекция „Национален фонд“ на Министерството на финансите и бенефициенти по Инструмента Шенген. В резултат на извършените проверки Одитният орган е издал становище без резерви за функциониране на системата за управление и контрол по Инструмента Шенген и е придобил разумна увереност, че сертифицираните разходи в периода от 1 януари 2007 г. до 30 юни 2011 г. са верни и свързаните с тях транзакции са законосъобразни и редовни, с изключение на 132 182,56 евро. Сумата представлява плоска финансова корекция, наложена за констатирани нарушения при използването на закупеното оборудване с инструмента Шенген.

Прокуратура на Република България: През 2011 г. от Отдел VIII „Противодействие на престъпленията против финансовата система на Европейския съюз” при ВКП, под чието ръководство е Специализираното звено за разследване на злоупотреби със средства на ЕС, са наблюдавани общо 549 досъдебни производства, от които новообразуваните са 236 броя. Тези данни сочат за устойчивост на наблюдавани и новообразувани производства в сравнение с предходната година.

В съдилищата в страната са внесени 197 обвинителни акта и предложения по чл. 78А НК – за освобождаване от наказателна отговорност и налагане на административно наказание.

По внесените в съда актове са постановени 110 влезли в сила присъди.

Практиката на ВКП за провеждане на редовни срещи с апелативните координатори в страната, с цел уеднаквяване начина на разследване и обсъждане на съдебната практика продължи и се задълбочи и през 2011 год. Този подход на работа е особено ефективен, тъй като обсъжданията доведоха до идеи, които предстои през 2012 год. да бъдат представени на министъра на правосъдието, с цел законодателни промени.

VI. Популяризиране дейността на Съвета и дейността на членовете му по линия на усвояване на средства на ЕС или такива, предоставени за управление от ЕС на Република България, с оглед запознаване на потенциалните бенефициенти с механизмите за отпускане, използване и отчитане на средствата

1. Министерство на земеделието и храните и Държавен фонд „Земеделие“

Държавен фонд „Земеделие“ провежда срещи с оглед запознаване на потенциалните бенефициенти с механизмите за отпускане, използване и отчитане на средствата. Публикува се подробна актуална информация за програмите, мерките и схемите, които се прилагат на електронната страница на Министерство на земеделието и храните и ДФ „Земеделие“. Информация за решенията за финансово подпомагане се популяризира своевременно, чрез изпращане на регионални и национални медии. Информацията се публикува на интернет сайтовете на МЗХ и ДФЗ, както и самите указания за финансово подпомагане по съответната линия. Свикват се пресконференции, излъчват се радио клипове, чрез които в ясни и директни послания земеделските производители получават информация за финансовото подпомагане, за което могат да кандидатстват. В областните структури на ДФЗ на видно място се обявява информация за конкретната финансова помощ.

В МЗХ и ДФЗ работи и Информационен център за информиране на потенциалните бенефициенти, както и регулярно се публикуват отговори на поставени въпроси от потенциални бенефициенти на интернет страницата и е отворена приемна за директни срещи на бенефициентите с експерти на Разплащателна агенция. За всички основни програми, които ДФ „Земеделие“ администрира, са определени експерти, които отговарят на запитванията на кандидатите.

2. Министерство на труда и социалната политика

Съгласно изискванията на нормативната рамка за програмния период 2007-2013 г. и по-специално разпоредбите на чл. 69 от Регламент (ЕО) 1083/2006 г. осигуряването на информация и публичност, както и правенето на публично достойние на съфинансираните от ЕС оперативни програми и дейности, е задължение на държавата членка и на съответния Управляващ орган. Информацията е предназначена за европейските граждани и бенефициенти и цели подчертаване ролята на Общността за развитието на отделните страни и региони и целите на политиката на ЕС за социално и икономическо сближаване през периода 2007-2013 г. Осигуряването на публичност на мерките, подкрепени от ЕСФ, цели също така да гарантира прозрачността на целия процес на изпълнение на финансираните операции.

За тази цел е разработен Комуникационен план за Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ (ОПРЧР), който цели повишаване на информираността на българските граждани за възможностите, които финансовите инструменти на ЕС предлагат. Високото ниво на информираност и публичност ще активизира обществеността при реализирането на проекти, което ще доведе до положителен ефект върху качеството на живот на хората. Реализирането на комуникационна политика, предоставяща навременна, разбираема и изчерпателна информация, ще мотивира хората да участват в управлението на собствения им живот, чрез достъп до средствата, предлагани от ОПРЧР. (Комуникационният план на ОПРЧР е публикуван на адрес: http://esf.bg/view_file.php/2947)

Комуникационният план на ОПРЧР е съобразен и с насоките, зададени от Националната комуникационна стратегия на Националната Стратегическа Референтна Рамка (НСРР) — стратегически национален документ-рамка за дейностите по популяризиране на целите и приоритетите, заложи в НСРР и ОП и осигуряващ координирана комуникационна политика. Комуникационният план 2007-2013 г. е неделима част от Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и обхваща процеса на организация на публичната комуникация, свързан с реализацията на програмата, представянето на същността ѝ и постигането на заложените цели. Разработени и разпространени са информационни материали:

брошури и дигитални по отворените схеми по оперативната програма. Проведени са срещи и семинари за текущо представяне на ОП в целевите региони, както следва:

1. На 20 януари 2011 г. е проведен информационен ден по ОПРЧР на тема „Деинституционализация и реформа в грижата за децата“. Събитието се проведе в хотел „Хилтън“, гр. София, като в него са взели участие депутати, заместник-министри, представители на Европейската комисия и на неправителствените организации, работещи с деца, кметове и техни заместници от 80 общини. Представен е проектът „Детство за всички“, който е насочен към деинституционализацията на децата над 3 години и младежи от домовете за деца с увреждания. Участие взеха общо 169 човека, от които 110 жени.

2. На 14 май 2011 г. в гр. София, пред НДК е проведено Годишното информационно събитие на ОПРЧР. Събитието е проведено паралелно с международното изложение за проекти по европейски и международни програми „Европа за нас“, на което в периода 13-15 май 2011 г. са представени различните оперативни програми и бъдещите възможности, които Европа ще предоставя за гражданите. На събитието освен информация за гражданите са представени добри практики от бенефициенти на оперативната програма.

3. За 2011 г. са проведени общо 94 информационни събития в различни градове на страната, посветени на схемите „Социални иновации в предприятията“, „Вземи живота си в свои ръце“, „Нови възможности“, „Шанс за всички“, „Без граници“, „Подкрепа за развитието на докторанти, постдокторанти, специализанти и млади учени“, „Безопасен труд“, „Интеграция и реинтеграция на учениците от етническите малцинства“. Участници в информационните дни с придружаващите ги въвеждащи обучения по подготовка на проектно предложение, изпълнение и отчитане на проекти са били общо 5432 души.

4. На 30 и 31 май в гр. София е проведена техническа среща по изпълнение на договори за директно предоставяне безвъзмездна финансова помощ, администрирани от МОМН. Участие взеха общо 73 човека, от които 49 жени.

На 3-ти юни 2011 г. е проведен полудневен семинар на тема „Усвояване на средства от ЕС и ОПРЧР“, предназначен за директори от администрацията и второстепенните разпоредители на МТСП – потенциални бенефициенти при схемите за директно предоставяне на БФП. Участие са взели общо 130 човека, от които 76 жени.

3. Министерски съвет

Централния информационен офис е организирал 2 информационни срещи с бенефициенти на Оперативна програма „Техническа помощ“ за популяризиране на предстоящи процедури за предоставяне на безвъзмездна помощ. Организирано е изложение „Европа за нас“ за популяризиране на оперативните програми. Проведена е информационна кампания „Създаваме заедно“ за популяризиране на оперативните програми в България.

Организиран са 97 обучения за общини бенефициенти с 2094 обучени експерта, по хоризонтални теми с цел повишаване капацитета им. Темите включват финансово управление, възлагане на обществен поръчки, подготовка на проектни предложения и др.

4. Агенция „Пътна инфраструктура“

Във връзка с приоритетното място на пътното строителство в националната политика през изминалата 2011 г. година дейността на Агенция „Пътна инфраструктура“ е обект на засилен медиен интерес. Агенцията води активна кампания в медиите за популяризиране на своята дейност по проекти и програми, изпълнявани с финансиране от Европейския съюз и в националните медии са публикувани 29 интервюта само за периода ноември-декември 2011 г.. На официалната интернет страница на Агенция „Пътна инфраструктура“ е поместена информация за всички програми, изпълнявани с европейски средства, посочени са източниците на финансиране, статусът на тяхното изпълнение и сроковете за приключване на обектите. Служителите от дирекция „Международна дейност и информация“ актуализират информацията относно предстоящи тръжни процедури, поместват предварителните обявления и необходимата тръжна документация. Публикуват се месечни отчети и информация за изразходваните средства по различните обекти, като се спазва утвърдения план и стратегия за публичност и информираност, които се изпълняват и отчитат в УО по съответната оперативна програма. На интернет страницата на АПИ са публикувани съобщения за начало и край на строителството на различните обекти. Това е придружено с пресконференции на място и множество публикации в националните медии. Копие от материали с публикации в националните и регионални медии,

документи за събития, посещения, изяви и др. се съхраняват в АПИ. Спазването на мерките за публичност, достъп до информация и прозрачност съдейства за предотвратяване на нарушения и намаляване на риска от злоупотреби.

5. Министерство на финансите

В периода февруари-юни 2011г. в рамките на проект № 0020-СО-1.2 „Повишаване ефективността и ефикасността на процесите на верификация и сертификация на разходите по Оперативните програми/ Програмите за трансгранично сътрудничество чрез провеждане на обучения на служители от Управляващи органи, Междинни звена и конкретни бенефициенти”, съфинансиран от Оперативна програма „Техническа помощ”, СО – дирекция „Национален фонд” е провела 11 специализирани обучения по прилагане на издадени от министъра на финансите указания – ДНФ № 4/26.07.2010г., ДНФ № 5/21.10.2010г., ДНФ № 6/13.12.2010г., ДНФ № 7/22.12.2010г.

През 2011 г. УО на ОПАК е провел следните мероприятия, сред целите на които е запознаване на бенефициентите с механизмите за отпускане, използване и отчитане на средствата и избягване на грешки и нередности:

- 10 информационни дни за бенефициенти за разясняване на механизмите и критериите при кандидатстване по ОПАК (февруари, април, октомври, ноември и декември в градовете София, Варна и Пловдив);

- Обучение на бенефициенти за правилно изпълнение на проекти по четири процедури по ОПАК - август 2011 г.;

- През май 2011 г. УО на ОПАК актуализира Ръководството на бенефициента и го публикува на официалната си интернет страница, а също така го популяризира на провежданите обучения и срещи с бенефициентите.

6. Министерство на регионалното развитие и благоустройството

С цел информиране на обществеността са разработени и разпространени информационни материали: брошури и дигитални по оперативните програми.

За периода 12.04.2011г. - 25.07.2011г. са проведени технически срещи с бенефициенти по Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния - България 2007-2013 за текущо представяне на ОП в целевите региони Констанца, Силистра, Русе, Добрич, Слатина, Крайова, Мангалия и Плевен.

Проведени са и работни срещи, кръгли маси с бенефициенти по Програмата за трансгранично сътрудничество Румъния - България 2007-2013 за текущо представяне на ОП в целевите региони Калъраш и Александрия за периода 18.07.11г. до 29.12.11г.

Във връзка с обявяването на Четвъртата покана за набиране на проектни предложения по програма INTERREG IVC на 27 януари 2011 г. в София е проведен национален информационен ден, който включва индивидуални консултации, организирани от Националното звено за контакт по програмата, Главна дирекция „Управление на териториалното сътрудничество” към Министерство на регионалното развитие и благоустройството и Информационно звено “Изток” – Катовице, Полша.

Дневният ред на информационния ден включва: Основни характеристики на програмата, условия за кандидатстване по четвъртата покана за проектни предложения, национална система за първо ниво на контрол и национално съфинансиране, презентации от българските партньори в проекти за регионална инициатива - MORE4NRG и RSC.

По Програмата за трансгранично сътрудничество България – Сърбия през 2011 г. са организирани и проведени и обучителни семинари, както следва:

1. Връчване на договори и обучителен семинар по първата покана за набиране на проектни предложения - 01.08.2011., гр. София, България;

2. Обучителен семинар за бенефициенти по първата покана за набиране на проектни предложения - 04.08.2011 и 05.08.2011., гр. Ниш, Сърбия;

3. Индивидуални консултации на бенефициенти по първата покана за набиране на проектни предложения - 20.09.2011. и 21.09.2011., в Министерство на регионалното развитие и благоустройството;

4. Информационен ден по Втората покана за набиране на проектни предложения - 05.12.2011., гр. София;

5. Информационен ден по Втората покана за набиране на проектни предложения - 06.12.2011., гр. Монтана;

6. Информационен ден по Втората покана за набиране на проектни предложения - 07.12.2011., гр. Ниш, Сърбия

7. Информационен ден по Втората покана за набиране на проектни предложения - 08.12.2011., гр. Бор, Сърбия.

7. Министерство на икономиката, енергетиката и туризма

Междинното звено е организирано седем обучения за бенефициенти по процедури: 2007BG161PO003/1.1.1-01/2007 "Подкрепа за създаване и развитие на стартиращи иновативни предприятия", BG161PO003-1.1.02 „Подкрепа за внедряване в производството на иновативни продукти, процеси и предоставяне на иновативни услуги”, BG161PO003-1.1.03 "Развитие на стартиращи иновативни предприятия чрез подкрепа за внедряване на иновативни продукти, процеси и услуги", BG161PO003-2.1.08„Покриване на международно признати стандарти”, BG161PO003-2.1.11 „Технологична модернизация на малки и средни предприятия”, BG161PO003-2.1.10 "Подкрепа за предприятия и кооперации на хора с увреждания", BG161PO003-2.4.01 "Подкрепа за развитието на клъстерите в България".

8. Държавна агенция „Национална сигурност”

През 2011 г. в рамките на оказваната методическа помощ от САДФР на задължените лица се обръща специално внимание и на докладването на съмнения за изпиране на пари, които биха могли да бъдат свързани със злоупотреби с фондовете на ЕС. През 2011 г. е проведена регулярната среща с представителите на специализираните служби по ЗМИП на търговските банки /юни 2011 г./ и четири обучения на представители на ИДЕС. През месец декември 2011 г. са проведени шест обучения, организирани от САДФР-ДАНС за задължени лица по чл. 3, ал. 2, т. 31 от ЗМИП (в София, Пловдив, Плевен, Русе, Бургас и Варна). Проведено е и обучение на Асоциацията на специализираните счетоводни предприятия в гр. София. През декември 2011 г. се проведе и обучение на лице по чл. 3, ал. 2, т. 6 (възложител на обществени поръчки).

Наред с това са проведени работни срещи със следните институции и организации: Асоциация на застрахователните брокери, Асоциация на пенсионно осигурителните дружества, ИДЕС, Комисия за регулиране на съобщенията, Комисия за финансов надзор, Асоциация на специализираните счетоводни предприятия, представители на счетоводни предприятия във връзка с промените в ЗМИП, Върховен читалищен съвет на Съюз на народните читалища.

При направения анализ на Отчета за изпълнението на Плана за действие за 2011 година за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на ЕС 2011-2013 се вижда, че заложените задачи в Плана за 2011 година по мерки и приоритети са изпълнени.

Приложение към този доклад е Отчет за изпълнението на Плана за действие за 2011 година за изпълнение на Националната стратегия за превенция и борба с нередностите и измамите, засягащи финансовите интереси на Европейския съюз 2011-2013 (в табличен вид) и Статистически анализ на докладваните за 2011 г. нередности и измами (в графичен вид).

**ЗАМЕСТИНИК МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,
МИНИСТЪР НА ВЪТРЕШНИТЕ РАБОТИ И
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СЪВЕТА ЗА КООРДИНАЦИЯ В
БОРБАТА С ПРАВОНАРУШЕНИЯТА, ЗАСЯГАЩИ
ФИНАНСОВИТЕ ИНТЕРЕСИ НА ЕС**

ЦВЕТАН ЦВЕТАНОВ